

**Результати
національних щорічних
моніторингових опитувань
1992—2017 років**

**(Таблиці підготовлені кандидатом
соціологічних наук М. А. Паращевіним)**

Вибіркова сукупність кожного опитування в середньому становить **1800 осіб** і репрезентує доросле населення України (віком понад 18 років). За типом побудови вибірка є триступеневою, стратифікованою, випадковою, із квотним скринінгом на останньому щаблі. На першому щаблі здійснюють відбір населених пунктів (точок опитування), на другому — добір адрес (вихідних точок маршруту), на третьому — добір респондентів. Квотний скринінг на останньому щаблі дає можливість у підвбірках кожної області України зберігати пропорції населення за типом поселення (обласний центр/місто/село), статтю, віком, характерними для даної області й даного типу населеного пункту. Такий підхід дає змогу під час аналізу даних робити перегрупування областей з метою уточнення регіональних особливостей громадської думки стосовно різних проблем.

Усі опитування здійснюються за методом самозаповнення анкет (self-administered). В 1994—2014 рр. організацію польового етапу дослідження забезпечував центр «Соціс», в 2015—2017 рр. польовий етап дослідження здійснював Благодійний фонд «Інтелектуальна перспектива». В 2017 польовий етап дослідження проходив з 3 червня по 23 липня, загальна кількість опитаних склала 1800 осіб. Контроль якості роботи здійснює Інститут соціології НАН України.

А. Економічна ситуація

а7. Яким чином, на Вашу думку, держава має брати участь в управлінні економікою?

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Треба мінімізувати участь держави — все регулює ринок	6.5	6.1	4.7	6.6	5.3	6.1	8.1	9.0	12.7	11.5	14.2
Треба поєднати державне управління і ринкові методи	46.1	45.5	49.5	49.9	48.4	42.4	41.3	48.9	49.4	51.4	46.6
Треба повернутися до планової економіки на основі повного державного обліку і контролю	29.3	31.6	29.6	28.8	31.6	33.4	27.2	26.1	24.8	25.8	28.0
Важко сказати	17.8	16.5	14.6	13.7	13.8	16.3	16.8	14.4	12.3	10.9	10.3
Не відповіли	0.3	0.3	1.6	1.0	0.8	1.8	6.6	1.6	0.8	0.4	0.9

ап1. Як Ви вважаєте, чи варто було передавати у приватну власність (приватизувати) малі підприємства?

	2017
Ні	15.4
Скоріше ні	13.2
Важко відповісти	14.2
Скоріше так	34.8
Так	22.1
Не відповіли	0.3

ап2. Як Ви вважаєте, чи варто було передавати у приватну власність (приватизувати) великі підприємства?

	2017
Ні	32.0
Скоріше ні	24.9
Важко відповісти	16.3
Скоріше так	18.5
Так	8.2
Не відповіли	0.1

ап3. Як Ви вважаєте, чи варто було передавати у приватну власність (приватизувати) землю?

	2017
Ні	33.4
Скоріше ні	19.4
Важко відповісти	14.0
Скоріше так	21.6
Так	11.6
Не відповіли	0.0

ап4. Як Ви ставитесь до існування в Україні малих приватних підприємств?

	2017
Негативно	5.0
Скоріше негативно	6.6
Важко відповісти	10.4
Скоріше позитивно	39.3
Позитивно	38.6
Не відповіли	0.1

ап5. Як Ви ставитесь до існування в Україні великих приватних підприємств?

	2017
Негативно	15.5
Скоріше негативно	16.5
Важко відповісти	14.2
Скоріше позитивно	30.1
Позитивно	23.6
Не відповіли	0.2

ап6. Як Ви ставитесь до існування в Україні приватної землі?

	2017
Негативно	19.6
Скоріше негативно	15.8
Важко відповісти	16.9
Скоріше позитивно	27.1
Позитивно	20.5
Не відповіли	0.2

ап7. Чи вважаєте Ви за доцільне повернення у власність держави малих приватних підприємств?

	2017
Так	12.8
Скоріше так	10.4
Важко відповісти	14.1
Скоріше ні	32.0
Ні	30.1
Не відповіли	0.6

ап8. Чи вважаєте Ви за доцільне повернення у власність держави великих приватних підприємств?

	2017
Так	29.9
Скоріше так	24.6
Важко відповісти	16.2
Скоріше ні	16.3
Ні	12.3
Не відповіли	0.7

ап9. Чи вважаєте Ви за доцільне повернення у власність держави приватної землі?

	2017
Так	25.4
Скоріше так	18.1
Важко відповісти	20.3
Скоріше ні	18.4
Ні	17.1
Не відповіли	0.7

ап11. Чи можна, на Ваш погляд, дозволити купівлю-продаж землі сільськогосподарського призначення в Україні?

	2017
Так	23.4
Ні	63.9
Важко відповісти	12.2
Не відповіли	0.5

ап12. Яким, на Вашу думку, повинно бути право власності на землю та угіддя?

	2017
Повне право власності (з правом продажу)	27.3
Пожиттєве користування, що успадковується, але без права продажу	23.6
Власність громади (села, міста), яка розподіляє землю у тимчасове користування жителям	21.4
Державна власність на усї землі	17.6
Важко відповісти	10.0
Не відповіли	0.1

кг1. Які заходи потрібні для виводу вітчизняної економіки з кризи?*

	2017
Націоналізація (повернення у державну власність) стратегічно важливих для країни підприємств, що знаходяться у приватній власності	33.8
Приватизація стратегічно важливих для країни підприємств, що знаходяться у державній власності	8.2
Збільшення податків на доходи великого бізнесу (введення прогресивної шкали оподаткування)	25.4
Розвиток економічного співробітництва переважно з країнами Заходу	31.6
Розвиток економічного співробітництва переважно з Російською Федерацією	13.9
Суттєве збільшення оплати праці в промисловості	23.3
Виконання рекомендацій МВФ щодо проведення економічних реформ	7.2
Відмова від рекомендацій МВФ щодо проведення економічних реформ	13.8
Створення нових робочих місць переважно в малому і середньому бізнесі	39.5
Створення нових робочих місць переважно на великих промислових підприємствах	42.3
Залучення переважно іноземного капіталу та інвестицій в українську економіку	23.6
Використання переважно національного капіталу та інвестицій в українській економіці	24.6
Дозвіл на купівлю-продаж землі сільськогосподарського призначення в Україні	3.3
Інше	1.8
Важко відповісти	15.2
Не відповіли	0.1

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

б6. Чи можуть сьогодні в Україні люди вільно висловлювати свої політичні погляди?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015	2016	2017
Ні	14.7	14.3	18.0	13.2	21.2	21.1	13.5	16.5	12.2	30.1	25.5	31.6	38.0	37.1
Важко сказати	29.8	25.7	27.6	35.9	23.2	23.9	20.3	18.3	19.4	23.4	18.4	16.8	16.8	13.0
Так	55.2	60.0	54.4	50.7	55.3	54.9	66.2	65.1	68.3	46.3	56.1	51.2	45.2	49.8
Не відповіли	0.3	0.0	0.1	0.2	0.3	0.1	0.0	0.1	0.1	0.2	0.0	0.8	0.0	0.1

б7. Чи є сьогодні в Україні політичні лідери, які можуть ефективно керувати країною?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015	2016	2017
Ні	24.7	30.3	30.7	29.8	33.0	35.3	25.3	38.3	30.3	49.1	43.3	50.8	59.2	54.4
Важко сказати	55.7	58.4	53.5	49.4	36.1	36.0	32.0	28.5	34.4	30.8	30.1	25.7	22.0	21.4
Так	18.5	11.3	15.5	20.6	30.5	28.4	42.7	33.0	35.2	19.9	26.6	22.3	18.7	24.0
Не відповіли	1.1	0.0	0.4	0.2	0.4	0.2	0.0	0.2	0.1	0.2	0.0	1.2	0.1	0.2

б8. Чи потрібна, на Вашу думку, Україні багатопартійна система?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015	2016	2017
Ні	29.8	31.3	39.7	42.7	50.8	42.6	46.0	42.9	46.3	43.9	41.1	37.8	44.6	38.8
Важко сказати	33.7	36.7	32.6	30.9	25.9	33.8	31.4	30.5	32.2	32.8	30.0	25.1	28.2	25.8
Так	36.1	32.0	27.5	36.4	22.7	23.2	22.2	25.9	21.0	22.6	28.4	35.1	26.9	34.7
Не відповіли	0.4	0.0	0.2	0.1	0.6	0.4	0.3	0.7	0.5	0.7	0.6	2.0	0.3	0.7

б9. Чи є серед існуючих на теперішній час в Україні політичних партій і рухів такі, яким можна довірити владу?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015	2016	2017
Ні	28.0	30.2	26.6	31.2	27.5	30.9	23.4	39.5	33.1	46.8	43.8	47.1	56.6	52.2
Важко сказати	56.9	57.6	49.5	51.8	39.8	43.3	33.7	30.5	36.9	34.1	34.9	27.0	25.1	23.7
Так	13.9	12.2	23.4	16.7	32.4	25.5	42.9	29.8	29.9	18.7	21.2	23.6	18.0	24.0
Не відповіли	1.2	0.0	0.5	0.3	0.3	0.3	0.0	0.2	0.1	0.4	0.1	2.3	0.3	0.1

РС.5. Якою мірою Ви особисто погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з твердженням: «Я не сподіваюсь на вибори, тому що не вірю, що від їх результатів зміниться моє життя»?

	2006	2016	2017
1. Повністю згоден	27.6	34.1	35.9
2. Скоріше згоден	21.9	30.1	31.6
3. Важко сказати, згоден чи ні	26.6	16.6	12.2
4. Скоріше не згоден	16.5	14.0	14.9
5. Зовсім не згоден	7.2	5.1	5.2
Не відповіли	0.2	0.1	0.2
Середній бал*	2.54	2.26	2.2

* Середній бал розраховано для 5-и бальної шкали, де 1 – означає повну згоду, а 5 – повну незгоду. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближчим він до 5), тим більшою є незгода із запропонованим твердженням. Середній бал розраховано для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання (без врахування невідповідей).

РС.12. Якою мірою Ви особисто погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з твердженням: «Демократія забезпечує людині найбільші можливості для індивідуального політичного вибору, порівняно з іншими режимами»?

	2006	2016	2017
1. Повністю згоден	23.7	25.6	22.7
2. Скоріше згоден	25.6	37.2	36.7
3. Важко сказати, згоден чи ні	40.0	26.6	25.1
4. Скоріше не згоден	8.3	8.1	10.3
5. Зовсім не згоден	2.2	2.4	4.5
Не відповіли	0.2	0.1	0.7
Середній бал*	2.4	2.25	2.4

* Середній бал розраховано для 5-и бальної шкали, де 1 – означає повну згоду, а 5 – повну незгоду. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближчим він до 5), тим більшою є незгода із запропонованим твердженням. Середній бал розраховано для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання (без врахування невідповідей).

в11. Яку оцінку Ви б дали діяльності Л.Кучми / В.Ющенка / В.Януковича / П.Порошенка на посаді Президента України, якщо «1» — найнижча, а «10» — найвища оцінка?

	1998		2000		2002		2004		2005		2006		2008		2010		2012		2013		2014		2015		2016		2017																																																																																																																																																						
	Л.Кучма														В.Ющенко														В. Янукович														П.Порошенко																																																																																																																																						
1 Найнижча оцінка	29.4	19.2	31.8	27.7	38.4	6.4	23.3	21.9	9.8	22.3	25.1	15.9	24.4	33.7	33.3	15.0	10.2	14.1	13.9	16.1	6.2	11.0	11.2	7.2	10.3	14.5	14.8	22.8	17.6	19.2	19.1	17.1	12.0	18.1	16.9	14.7	18.2	17.3	11.6	15.4	17.2	17.8	10.4	12.3	11.3	12.3	9.4	10.4	11.5	13.5	10.3	14.4	11.5	11	11.7	11.1	9.6	13.5	15.9	12.7	14.7	11.3	17.2	14.5	14.8	19.2	14.1	15.1	19.3	15.5	10.4	9.4	4.2	9.1	4.6	4.6	2.5	7.6	6.2	7.5	6.6	4.9	5.4	8	8.0	5.2	5.1	1.4	5.8	2.6	3.3	2.5	8.3	5.7	7.3	9.7	3.9	5.2	8.4	7.8	4.3	4.2	1.2	4.6	1.9	2.1	1.3	10.8	4.4	4.2	8.4	3.5	3.6	9	3.6	2.5	2.9	0.3	2.2	0.6	0.6	0.4	6.3	1.6	0.7	4.1	1.3	1.4	3	1.5	0.5	1.2	1.3	2.7	0.8	1.5	0.6	11.7	3.6	1.9	8.7	2.2	2.3	5.9	1.3	0.5	1.6	0.5	0.5	0.6	0.3	0.2	2.9	0.2	0.1	1.4	0.2	0.3	0.6	0.3	0.1	0.1	3.0	4.0	3.0	3.2	2.7	5.6	3.8	3.8	5.1	3.5	3.6	4.7	3.8	3.0	3.1

* Середній бал розраховувався для 10-ти бальної шкали, де 1 – найнижча оцінка, а 10 – найвища. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 10-ти), тим кращою є оцінка. Середній бал розраховувався для тих респондентів, які відповіли на дане запитання.

В12. Яку оцінку Ви б дали діяльності Б.Єльцина / В.Путіна / Д.Медведєва на посаді Президента Росії, якщо «1» — найнижча, а «10» — найвища оцінка?

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017					
	Б.Єльцин						Д. Медведєв						В.Путін					
1 Найнижча оцінка	17.3	20.8	2.1	2.9	6.3	3.1	4.4	7.5	5.7	48.5	45.0	42.1	49.1					
2	10.6	14.2	1.6	2.7	3.3	1.5	3.4	6.2	5.3	10.1	11.1	11.2	11.2					
3	18.3	19.0	4.7	4.8	5.8	3.8	6.2	10.2	7.2	6.4	8.6	9.4	8.4					
4	13.4	12.3	8.9	7.1	7.8	4.0	6.3	10.6	9.9	3.8	5.9	6.9	6.9					
5	18.3	15.5	17.0	16.3	16.4	13.2	17.3	21.7	20.4	7.6	11.0	9.0	8.2					
6	7.4	6.7	11.0	10.3	10.2	7.8	7.4	10.2	10.6	3.1	4.4	5.9	3.3					
7	4.8	3.9	10.5	12.2	11.2	11.9	11.2	11.5	12.6	3.4	4.0	3.6	3.8					
8	4.4	3.6	15.4	15.1	13.7	15.8	15.4	9.5	12.1	4.9	3.6	3.8	3.3					
9	1.3	0.8	8.4	8.9	7.8	11.2	8.7	5.0	6.0	2.4	1.7	2.2	1.6					
10 Найвища оцінка	1.2	1.0	18.1	18.8	15.9	26.8	18.1	6.2	9.5	9.2	3.8	5.4	3.9					
Не відповіли	3.0	2.2	2.5	0.8	1.6	0.9	1.6	1.6	0.7	0.6	1.0	0.4	0.3					
Середній бал*	3.9	3.5	6.8	6.7	6.3	7.3	6.6	5.3	5.8	3.4	3.1	3.3	2.9					

* Середній бал розраховується для 10-ти бальної шкали, де 1 – найнижча оцінка, а 10 – найвища. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 10-ти), тим кращою є оцінка. Середній бал розраховується для тих респондентів, які відповіли на поставлене запитання.

В13. Яку оцінку Ви б дали діяльності О.Лукашенка на посаді Президента Білорусі, якщо «1» — найнижча, а «10» — найвища оцінка?

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 Найнижча оцінка	11.2	16.3	9.5	7.7	9.9	3.7	2.3	7.3	3.4	6.8	5.3	6.6	7.6
2	9.2	10.4	6.5	6.1	5.6	2.5	1.8	4.7	4.1	4.1	3.3	3.6	5.1
3	14.3	13.3	8.8	9.4	6.3	4.8	2.4	6.6	6.1	6.1	6	6.7	8.1
4	11.5	10.3	8.7	11.1	7.4	5.6	3.8	6.8	7.1	7.5	6.2	8.3	8.8
5	15.4	15.5	16.1	20.2	10.2	15.5	13.3	15.2	15.9	15.5	14.4	15.4	15.7
6	6.4	6.9	7.1	8.8	7.5	8.4	6.9	9.1	8.3	6.8	9	10.6	7.9
7	5.3	6.2	7.9	8.1	9.1	11.1	8.9	10.6	10.3	9.7	12.2	11.6	11.8
8	7.6	7.1	7.8	8.4	10.7	14.4	14.8	12.0	12.9	11.3	13.8	12.8	12.8
9	3.9	2.5	5.6	5.2	8.5	9.8	12.8	9.4	11.4	7.8	10	8.3	7.9
10 Найвища оцінка	9.1	8.1	18.7	13.0	23.2	22.6	31.4	16.9	19.7	23.9	19	15.9	13.9
Не відповіли	6.1	3.3	3.1	1.9	1.5	1.6	1.4	1.4	0.8	0.7	0.7	0.2	0.4
Середній бал*	4.9	4.6	5.8	5.6	6.3	6.9	7.6	6.3	6.7	6.5	6.6	6.3	6.0

* Середній бал розраховується для 10-ти бальної шкали, де 1 – найнижча оцінка, а 10 – найвища. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 10-ти), тим кращою є оцінка. Середній бал розраховується для тих респондентів, які відповіли на поставлене запитання.

в14. Яку оцінку Ви б дали діяльності Б.Клінтона / Дж.Буша / Б.Обами/ Д.Трампа на посаді Президента США, якщо «1» — найнижча, а «10» — найвища оцінка?

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Б.Клінтон						Б.Обама						Д.Трамп
	Дж.Буш												
1 Найнижча оцінка	1.6	2.3	6.5	16.8	16.2	13.8	2.9	4.2	3.8	9.4	11.0	7.1	15.3
2	0.9	1.6	4.7	8.9	7.1	6.8	2.0	4.3	2.8	4.2	5.2	4.9	10.9
3	2.9	2.5	9.0	13.0	13.1	8.7	5.1	7.6	6.1	6.6	7.2	7.8	15.6
4	3.3	3.8	6.7	9.8	9.0	6.9	7.4	9.1	7.6	7.9	7.4	8.9	13.8
5	10.5	10.3	16.2	18.6	16.5	18.0	25.9	24.4	23.6	17.2	15.9	17.2	21.5
6	6.8	6.2	8.3	8.2	8.4	7.8	12.2	10.8	10.9	8.8	10.5	9.6	7.9
7	9.9	9.1	10.0	7.0	7.9	9.5	12.3	11.8	14.1	10.6	13.4	11.7	5.4
8	20.7	21.1	11.2	7.1	8.0	11.0	13.1	11.3	12.7	14.7	12.6	13.2	3.1
9	15.1	13.9	8.3	3.3	4.5	7.2	8.2	7.6	8.4	9.1	8.2	9.4	2.6
10 Найвища оцінка	22.9	25.7	15.3	5.7	7.2	8.3	8.4	6.8	8.7	10.7	7.8	10.0	3.2
Не відповіли	5.4	3.5	3.8	1.6	2.2	1.9	2.5	2.2	1.4	1.0	0.7	0.2	0.7
Середній бал*	7.6	7.6	6.1	4.6	4.8	5.3	6.2	5.8	6.1	5.9	5.7	5.9	4.2

* Середній бал розраховується для 10-ти бальної шкали, де 1 – найнижча оцінка, а 10 – найвища. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 10-ти), тим кращою є оцінка. Середній бал розраховується для тих респондентів, які відповіли на поставлене запитання.

в16. Як би Ви оцінили в цілому політичну ситуацію в Україні?

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Благополучна	0.9	3.2	2.7	3.3	2.1	1.3	1.9	1.9	0.9	0.2	0.8	0.9	0.8
Спокійна	8.2	25.7	16.0	17.9	12.2	8.3	19.3	15.2	14.2	1.9	1.8	5.6	5.1
Напружена	50.3	45.9	55.3	55.3	64.0	64.9	61.1	58.4	57.8	40.8	47.5	52.5	56.8
Критична, вибухонебезпечна	33.9	13.6	14.8	11.1	13.3	18.6	11.1	17.2	19.3	55.4	47.9	38.5	31.8
Важко сказати	6.6	11.5	11.1	12.1	8.3	6.9	6.6	7.2	7.7	1.6	1.1	2.3	4.9
Не відповіли	0.1	0.0	0.2	0.3	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.0	0.8	0.2	0.6

в19. Як Ви ставитесь до ідеї приєднання України до союзу Росії й Білорусі?

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Скоріше негативно	21.0	37.0	23.1	20.1	24.7	24.2	22.1	24.6	28.5	53.7	61.5	57.3	61.7
Важко сказати	17.5	22.2	18.8	16.8	14.3	15.4	16.3	18.7	22.4	21.1	15.9	17.6	17.7
Скоріше позитивно	61.4	40.8	57.8	62.8	61.0	60.2	61.4	56.3	48.9	24.6	21.6	24.9	20.3
Не відповіли	0.2	0.1	0.3	0.3	0.0	0.2	0.2	0.3	0.2	0.6	0.8	0.2	0.3

в19а. Як ви ставитесь до вступу України до Митного союзу Росії, Білорусі, Казахстану, Вірменії і Киргизстану?

	2013	2015	2017
Скоріше негативно	25.5	57.8	57.2
Важко сказати	29.1	17.3	20.2
Скоріше позитивно	45.1	24.1	22.1
Не відповіли	0.3	0.8	0.5

b19b. Як ви ставитесь до вступу України до Євразійського економічного союзу (Росія, Білорусь, Казахстан, Вірменія, Киргизстан)?

	2015	2017
Скоріше негативно	48.1	54.4
Важко сказати	29.0	22.9
Скоріше позитивно	21.8	22.1
Не відповіли	1.1	0.6

b20. Як Ви ставитесь до вступу України до Європейського Союзу?

	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Скоріше негативно	9.6	15.0	11.7	23.2	18.8	19.1	22.1	27.9	24.3	24.4	29.5	24.3
Важко сказати	34.4	40.1	39.7	33.8	36.9	35.3	31.8	30.3	24.4	19.0	22.5	19.9
Скоріше позитивно	56.0	44.4	47.9	43.0	44.1	45.5	45.9	41.6	50.9	55.8	48.0	54.1
Не відповіли	0.1	0.6	0.6	0.0	0.2	0.1	0.2	0.2	0.3	0.8	0.0	1.7

b21. Як Ви ставитесь до вступу України до НАТО?

	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Скоріше негативно	33.5	37.9	38.5	64.4	57.7	53.3	54.4	54.4	34.8	34.2	38.4	35.8
Важко сказати	41.5	42.6	42.0	22.8	24.1	30.8	29.8	30.8	29.7	21.9	23.5	23.2
Скоріше позитивно	24.9	18.8	18.8	12.7	18.0	15.7	15.3	14.4	34.9	43.0	38.1	40.4
Не відповіли	0.1	0.6	0.7	0.1	0.2	0.3	0.4	0.3	0.6	0.9	0.0	0.6

b22. Як Ви ставитесь до співпраці України з Міжнародним валютним фондом?

	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Скоріше негативно	23.0	29.1	17.9	19.6	18.2	18.4	32.4	32.9	22.4	24.0	34.7	36.6
Важко сказати	40.9	41.8	46.6	48.6	49.3	44.7	43.6	43.1	40.6	30.9	33.0	31.9
Скоріше позитивно	36.0	28.6	34.9	31.8	32.2	36.7	23.6	23.6	36.4	44.3	32.1	31.1
Не відповіли	0.1	0.5	0.6	0.0	0.3	0.2	0.4	0.4	0.6	0.9	0.0	0.4

z5. Як Вам здається, за роки незалежності нашої держави між Сходом і Заходом України відбувається...?

	2014	2015	2016	2017
1. Значне зближення	5.6	3.2	5.7	4.9
2. Деяке зближення	19.8	14.5	12.9	16.0
3. Ніяких особливих змін нема	26.0	33.2	26.3	23.2
4. Деяке віддалення	8.7	19.9	15.3	17.6
5. Значне віддалення	4.7	12.5	21.9	22.9
Важко відповісти	35.0	16.6	17.9	15.3
Не відповіли	0.2	0.1	0.1	0.1
Середній бал*	2.8	3.3	2.8	3.4

* Середній бал розраховано для 5-и бальної шкали, де 1 – означає значне зближення, а 5 – значне віддалення. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближчим він до 5), тим на думку респондентів, більше віддалення між Сходом та Заходом України. Середній бал розраховано для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання (без врахування не відповідей та тих респондентів, які обрали варіант «Важко відповісти»).

z7. Якими б Ви хотіли бачити відносини України з Росією?

	2014	2015	2016	2017
Вони мають бути такими, як між сусідніми державами – з візами та митницями на кордоні	36.9	47.8	43.9	39.7
Вони мають бути такими, як між дружніми державами – без віз та митниць на кордоні	36.2	35.1	32.5	36.7
Україна і Росія мають об'єднатися в економічний союз – з вільним пересуванням товарів і робочої сили	12.1	10.5	13.8	11.9
Україна і Росія мають об'єднатися в одну державу	2.2	2.4	2.7	3.1
Важко відповісти	12.5	3.9	6.9	8.3
Не відповіли	0.1	0.3	0.2	0.3

з8. Скажіть, будь-ласка, традиції, цінності та норми поведінки громадян яких країн найбільш близькі Вам?

	2007	2013	2014	2016	2017
Країн Західної Європи	11.1	9.8	14.9	17.5	16.5
Скоріше країн Західної Європи, ніж східнослов'янських	8.4	7.8	13.2	15.7	14.6
Важко відповісти	33.1	40.3	32.2	21.8	24.1
Скоріше східнослов'янських країн, ніж країн Західної Європи	25.9	19.8	18.0	24.9	24.8
Східнослов'янських країн	20.6	21.9	21.6	20.1	19.8
Не відповіли	0.8	0.2	0.2	0.0	0.2

vп1. Чи є Ви членом політичної партії?

	2017
Так	2.4
Ні	97.6
Не відповіли	0.0

vп2. Чи є в країні така політична партія, яка близька Вам за ідеологічними та програмними цілями?

	2017
Є така партія	29.9
Немає	57.2
Важко сказати	12.8
Не відповіли	0.1

уп3. Якщо така партія є, то назвіть її?*

	2017
Аграрна партія України (В. Скоцик)	2.6
Блок Петра Порошенка "Солідарність" (В.Кличко)	4.6
Партія "Народний фронт" (А. Яценюк)	1.9
Партія "Відродження" (В. Бондар)	1.5
Партія "Батьківщина" (Ю. Тимошенко)	12.1
Партія "Свобода" (О. Тягнибок)	8.9
Партія "Громадянська позиція" (А. Гриценко)	6.9
Партія "Національний корпус" (А. Білецький)	1.1
Партія "Наш край" (А. Кіссе)	0.6
Партія "Самопоміч" (А. Садовий)	7.8
Партія "Опозиційний блок" (Ю. Бойко)	14.1
Партія "УКРОП"	5.6
Партія "За життя" (Є. Мураєв, В. Рабінович)	14.5
Комуністична партія України (П. Симоненко)	2.6
Прогресивна соціалістична партія України (Н. Вітренко)	0.6
Радикальна партія Олега Ляшка	8.6
Партія "Рух нових сил" (М. Саакашвілі)	2.0
Інша партія	2.2
Важко відповісти	1.4
Не відповіли	0.4

* Відсотки розраховано від тих, хто вказав, що є партія, близька їм за ідеологічними та програмними цілями.

уп4. Чи є серед політичних партій України така, яка відстоює інтереси таких людей, як Ви?

	2017
Є така партія	29.2
Немає	55.7
Важко сказати	15.0
Не відповіли	0.1

уп5. Якщо така партія є, то назвіть її?

	2017
Аграрна партія України (В. Скоцик)	2.1
Блок Петра Порошенка "Солідарність" (В. Кличко)	4.0
Партія "Народний фронт" (А. Яценюк)	1.3
Партія "Відродження" (В. Бондар)	1.5
Партія "Батьківщина" (Ю. Тимошенко)	12.6
Партія "Свобода" (О. Тягнибок)	8.8
Партія "Громадянська позиція" (А. Гриценко)	6.7
Партія "Національний корпус" (А. Білецький)	1.0
Партія "Наш край" (А. Кіссе)	0.6
Партія "Самопоміч" (А. Садовий)	8.2
Партія "Опозиційний блок" (Ю. Бойко)	14.9
Партія "УКРОП"	5.5
Партія "За життя" (Є. Мураєв, В. Рабінович)	14.9
Комуністична партія України (П. Симоненко)	2.3
Прогресивна соціалістична партія України (Н. Вітренко)	1.0
Радикальна партія Олега Ляшка	9.5
Партія "Рух нових сил" (М. Саакашвілі)	2.3
Інша партія	1.6
Важко відповісти	1.0
Не відповіли	0.2

*Відсотки розраховано від тих, хто вказав, що є партія, що відстоює їх інтереси.

уп6. Підтримуєте Ви чи ні існування в Україні не менше двох політичних партій, які б на виборах змагалися за владу?

	2017
Цілком підтримую	22.4
Скоріше підтримую	35.9
Скоріше не підтримую	15.3
Зовсім не підтримую	11.1
Важко відповісти	14.8
Не відповіли	0.5

уп7. Як Ви вважаєте, політичні партії необхідні для української демократії чи ні?

	2017
Абсолютно необхідні	15.9
Скоріше необхідні	43.1
Скоріше не потрібні	19.8
Абсолютно не потрібні	8.6
Важко відповісти	12.5
Не відповіли	0.1

уп8. Наскільки важливо в Україні мати, принаймні, дві політичні партії, які б змагалися на виборах?

	2017
Дуже важливо	18.2
Досить важливо	42.2
Не дуже важливо	19.1
Зовсім не важливо	9.4
Важко відповісти	11.1
Не відповіли	0.0

уп9. Яка партійна система є найкращою для України сьогодні?

	2017
Потрібна безпартійна система	10.2
Однопартійна система	9.2
Двопартійна система	23.6
Система 3-5 партій	29.2
Система 6-10 партій	7.6
Система більш як 10 партій	3.1
Важко сказати	17.1
Не відповіли	0.0

уп10. А скільки партій, на Вашу думку, має бути представлено у Верховній Раді України?

	2017
Жодної (тільки багатопартійні кандидати)	9.6
Одна партія	9.6
Дві партії	24.7
3-5 партій	32.5
6-10 партій	6.4
Більш як 10 партій	1.8
Важко сказати	15.3
Не відповіли	0.1

е11. Якби в найближчий місяць відбувались дострокові вибори до Верховної Ради України, то братимете Ви участь у голосуванні чи ні?

	2017
Так	61.9
Ні	26.9
Важко сказати	10.6
Не відповіли	0.6

e12. Якщо Ви братимете участь у голосуванні, то за яку партію проголосуєте?*

	2017
Аграрна партія України (В. Скоцик)	1.3
Блок Петра Порошенка "Солідарність" (В. Кличко)	4.9
Партія "Народний фронт" (А. Яценюк)	1.2
Партія "Відродження" (В. Бондар)	1.0
Партія "Батьківщина" (Ю. Тимошенко)	8.8
Партія "Свобода" (О. Тягнибок)	5.1
Партія "Громадянська позиція" (А. Гриценко)	4.5
Партія "Національний корпус" (А. Білецький)	0.7
Партія "Наш край" (А. Кіссе)	0.7
Партія "Самопоміч" (А. Садовий)	6.9
Партія "Опозиційний блок" (Ю. Бойко)	8.3
Партія "УКРОП"	3.9
Партія "За життя" (Є. Мураєв, В. Рабінович)	8.4
Комуністична партія України (П. Симоненко)	1.1
Прогресивна соціалістична партія України (Н. Вітренко)	0.4
Радикальна партія Олега Ляшка	7.2
Партія "Рух нових сил" (М. Саакашвілі)	2.2
Інша партія	2.0
Важко відповісти	31.1
Не відповіли	0.3

* Відсотки розраховано від тих респондентів, які вказали, що вони братимуть участь у дострокових виборах до Верховної Ради України.

С. Права свідомість і соціальний протест

с4. Як Ви вважаєте, наскільки можливі зараз у Вашому місті/селі масові виступи (мітинги, демонстрації) населення проти падіння рівня життя, на захист своїх прав?

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Малоймовірно	40.1	47.6	53.6	56.5	54.7	53.8	62.5	59.4	59.1	38.8	42.6	50.4	55.6
Важко сказати	22.6	28.7	25.0	21.2	19.3	19.9	19.3	18.8	20.6	26.4	21.0	20.3	17.7
Досить ймовірно	37.0	23.7	20.7	22.2	26.1	26.2	18.1	21.6	20.2	34.7	36.0	29.3	26.4
Не відповіли	0.3	0.0	0.6	0.1	0.0	0.2	0.1	0.2	0.1	0.1	0.4	0.0	0.3

с5. Якщо такі мітинги, демонстрації протесту відбудуться, Ви особисто братимете в них участь чи ні?

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Скоріше за все, ні	35.4	43.6	41.7	48.2	45.8	46.3	50.1	48.1	52.6	43.4	50.7	47.2	56.4
Важко сказати	29.1	31.0	28.1	23.7	23.5	24.0	21.4	25.0	25.1	26.9	23.5	25.7	21.4
Скоріше за все, так	35.2	25.4	29.7	28.0	30.7	29.5	28.3	26.8	22.0	29.6	25.4	27.0	21.1
Не відповіли	0.4	0.0	0.6	0.1	0.0	0.2	0.1	0.1	0.4	0.1	0.4	0.1	1.1

сб. У разі, коли порушено Ваші права та інтереси, які заходи та засоби обстоювання своїх прав Ви вважаєте за найефективніші і припустимі настільки, що Ви самі готові взяти в них участь?*

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Участь у передвиборчих кампаніях	15.5	13.7	15.4	20.1	16.5	—	20.3	25.7	20.2	20.2	23.6	24.9	22.4	21.4	25.2
Збирання підписів під колективними петиціями	17.0	12.7	16.9	17.4	15.6	21.8	22.4	25.4	26.7	26.2	25.8	23.6	27.1	30.0	32.7
Законні мітинги і демонстрації	16.6	15.2	22.4	19.9	20.0	19.2	27.9	24.7	26.2	26.5	26.7	31.7	33.7	30.5	29.1
Погрожування страйком	7.9	7.4	9.1	6.7	5.2	3.8	5.2	5.4	5.5	6.6	8.7	5.5	7.2	6.2	6.1
Бойкот (відмова виконувати рішення адміністрації, органів влади)	7.1	6.6	7.5	7.2	5.2	2.7	5.0	6.1	6.3	6.9	9.5	8.8	8.4	7.1	6.5
Несанкціоновані мітинги і демонстрації	2.2	2.2	4.4	3.3	2.6	1.3	2.6	2.6	3.1	4.4	6.1	4.6	4.9	4.8	3.3
Незаконні страйки	1.6	1.9	2.5	2.4	1.1	0.9	1.8	1.7	2.8	3.1	4.9	2.7	2.8	2.9	2.6
Голодування протесту	2.0	2.9	3.4	2.6	1.7	1.5	2.3	2.1	2.4	1.8	4.5	1.9	2.7	1.8	1.2
Пікетування державних установ	4.4	5.9	7.7	6.5	5.6	5.1	7.1	7.3	8.4	8.8	9.9	10.2	10.7	9.2	6.8
Захоплення будівель державних установ, блокування шляхів сполучення	1.0	0.9	2.0	1.7	1.0	1.6	1.2	1.7	3.1	4.0	4.9	3.1	2.8	2.1	2.2
Створення незалежних від Президента та уряду збройних формувань	2.0	1.6	2.7	2.4	1.7	—	1.0	1.3	1.4	2.0	1.9	2.4	1.7	1.6	1.2
Інше	1.1	0.7	1.2	1.1	0.8	1.2	1.0	0.9	0.5	0.2	0.3	0.9	0.6	0.4	0.4
Жоден із заходів не здається мені ефективним і припустимим настільки, щоб я взяв(ла) в них участь	31.9	33.5	29.8	34.2	37.1	36.6	31.2	34.1	33.6	31.9	32.2	29.6	30.4	34.3	36.1
Важко сказати	29.8	33.3	30.5	26.9	21.9	19.0	18.5	17.3	16.4	18.4	17.2	17.9	11.3	11.0	7.7
Не відповіли	0.6	0.0	0.2	0.1	0.2	0.2	0.0	0.0	0.1	0.2	0.0	0.1	0.6	0.0	0.0

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

сба. У яких протестних заходах Ви особисто брали участь упродовж останніх 12 місяців?*

	2017
Проти підвищення тарифів на комунальні послуги	8.7
Проти торгівлі з неконтрольованими Україною територіями Донбасу	1.4
Захист своїх трудових прав, відстоювання прав на пенсійне забезпечення	3.6
Проти звільнення з роботи у зв'язку із закриттям підприємств чи установ	2.2
Проти недостатнього фінансування галузі, в якій працюю	1.6
За реструктуризацію валютних кредитів, повернення коштів збанкрутілих установ	0.6
Протидія експлуатації об'єктів, які несуть небезпеку здоров'ю людей	1.9
Протидія незаконній забудові, будівельним аферам	1.8
Протести, пов'язані з вимогами об'єктивного проведення слідства та справедливого судочинства	1.4
Протести, пов'язані з незабезпеченням нормальних умов життя в місці Вашого проживання (нестача дитячих садочків, шкіл, медичних закладів, створення та захист існуючих зелених зон, будівництво та ремонт доріг тощо)	3.4
Протести, пов'язані з кричущими фактами корупції в органах влади	2.0
Протести, пов'язані із захистом громадянських прав та свобод	3.8
Інше	0.6
У жодному із таких заходів участі не брав	84.2
Не відповіли	0.1

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

сб6. Люди періодично беруть участь у протестах і роблять це з різних причин. Оберіть будь-ласка той варіант, який найточніше характеризує можливість Вашої особистої участі або не участі у такій акції?

	2017
"Гіду, якщо туди підуть мої друзі або авторитетні для мене люди"	8.9
"Гіду, бо терпіти моє життяве становище неможливо"	13.2
"Гіду, бо слід відстоювати справедливість"	16.0
"Гіду, якщо учасників будуть матеріально заохочувати організатори"	1.3
"Гіду, бо лише так можна натиснути на владу"	5.5
"Гіду, якщо зобов'язке керівництво"	1.3
"Не піду, бо не вірю, що в такий спосіб можна чогось досягти"	15.6
"Не піду, бо мене це не цікавить"	6.8
"Не піду, бо не хочу постраждати при можливому розгоні акції"	4.8
"Не піду, бо не хочу демонструвати нелояльність до влади"	1.4
"Не піду, бо слід відстоювати власні права в суді, а не на вулиці"	11.3
Інше	1.4
Важко відповісти	12.4
Не відповіли	0.1

с7. Що, на Вашу думку, краще — терпіти всілякі матеріальні труднощі заради збереження в країні порядку, миру та спокою чи у випадках значного погіршення умов життя виходити на вулицю з протестом?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Потрібно за будь-яку ціну зберігати порядок, мир та спокій	43.8	34.6	29.4	36.1	34.0	34.2	35.1	37.0	36.6	32.1	30.3	42.4	45.9	35.8	35.7
Важко сказати	31.0	33.3	32.0	33.4	24.2	22.6	22.6	21.9	23.2	23.4	27.1	21.6	19.9	20.8	25.3
Потрібно активно протестувати проти постійного погіршення умов життя	22.7	32.1	38.5	30.6	41.5	42.1	42.3	40.8	39.8	44.2	42.5	35.8	33.8	43.3	37.6
Не відповіли	2.4	0.0	0.1	0.0	0.3	1.2	0.1	0.2	0.4	0.3	0.1	0.2	0.4	0.1	1.4

wr1. Сьогодні у населення на руках багато зброї. Як Ви вважаєте, така ситуація підвищує чи знижує напруженість у нашому суспільстві?

	2017
Напруженість однозначно підвищується	55.9
Наявність зброї у населення підвищує напруженість у суспільстві лише в умовах втрати контролю за нею	22.6
Наявність зброї у населення підвищує впевненість людей у власній безпеці і знижує напруженість у суспільстві	10.4
Наявність на руках у населення зброї ніяк не впливає на напруженість у суспільстві	3.8
Важко сказати	7.3
Не відповіли	0.0

wr2. В нашій державі немає закону про зброю для цивільних осіб. Чи варто ухвалювати відповідний закон Верховною Радою України?

	2017
Не варто плодити закони, достатньо існуючих інструкцій МВС	43.2
Варто ухвалити відповідний закон	36.3
Інше	0.4
Важко сказати	19.9
Не відповіли	0.2

wr3. Чи потрібно надати громадянам з метою самозахисту право на приховане носіння короткоствольної нарізної зброї (пістолетів)?

	2017
Однозначно так	5.9
Скоріше так	13.6
Скоріше ні	27.4
Однозначно ні	39.5
Важко сказати	12.4
Не відповіли	1.2

D. Суспільна мораль, конфлікти й довіра

d2.4. Якою мірою Ви особисто погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з твердженням: «Декілька сильних керівників можуть зробити для нашої країни більше, ніж усі закони та дискусії?»

	2017
1. Повністю згоден	26.6
2. Скоріше згоден	37.3
3. Важко сказати, згоден чи ні	16.8
4. Скоріше не згоден	12.7
5. Зовсім не згоден	6.2
Не відповіли	0.4
Середній бал*	2.3

* Середній бал розраховано для 5-и бальної шкали, де 1 – означає повну згоду, а 5 – повну незгоду. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближчим він до 5), тим більшою є незгода із запропонованим твердженням. Середній бал розраховано для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання (без врахування невідповідей).

d6.5 Який рівень Вашої довіри Церкві та духовенству?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	13.6	18.1	16.4	15.2	11.0	10.6	8.5	7.4	6.5	9.3	9.7	8.3	10.9	8.8	12.8
2. Переважно не довіряю	13.7	13.6	15.7	14.5	12.8	12.5	11.2	10.4	10.2	12.4	15.8	13.1	13.6	14.9	17.7
3. Важко сказати, довіряю чи ні	32.8	33.3	32.7	30.9	33.0	32.7	30.6	26.3	26.7	26.1	26.8	30.9	24.7	26.5	17.9
4. Переважно довіряю	18.9	17.6	19.3	20.6	25.4	28.9	35.2	35.4	36.9	38.2	35.2	34.8	34.4	35.8	40.5
5. Цілком довіряю	16.7	17.4	14.6	18.0	17.4	15.1	14.3	20.2	19.4	13.5	12.1	12.7	15.4	13.9	10.7
Не відповіли	4.3	0.0	1.3	0.8	0.4	0.3	0.2	0.4	0.3	0.5	0.3	0.2	1.1	0.1	0.4
Середній бал*	3.1	3.0	3.1	3.3	3.3	3.3	3.4	3.5	3.5	3.3	3.2	3.3	3.3	3.3	3.2

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховується для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.7 Який рівень Вашої довіри засобам масової інформації (телебачення, радіо, газети)?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	13.8	19.2	12.7	10.4	10.3	10.5	9.9	12.5	10.0	8.6	7.7	18.2	22.8	19.3	18.4
2. Переважно не довіряю	22.8	20.1	19.2	20.8	20.3	24.3	22.8	24.0	23.4	25.9	20.5	27.2	28.0	31.6	31.1
3. Важко сказати, довіряю чи ні	39.7	39.2	40.7	39.4	39.2	37.0	35.8	30.3	35.9	35.4	34.7	29.4	29.5	27.7	21.8
4. Переважно довіряю	17.2	17.6	21.5	25.1	25.8	24.4	29.1	29.9	29.0	27.6	33.4	23.3	17.9	20.0	26.3
5. Цілком довіряю	2.7	4.0	4.7	3.8	3.6	3.5	2.3	3.1	1.7	2.3	3.3	1.9	1.3	1.2	1.8
Не відповіли	3.8	0.0	1.2	0.6	0.8	0.3	0.0	0.2	0.0	0.2	0.4	0.0	0.6	0.2	0.6
Середній бал*	2.7	2.7	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	3.0	2.6	2.5	2.5	2.6

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховувався для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.9 Який рівень Вашої довіри міліції (поліції)?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	27.9	34.7	33.3	28.6	31.2	27.9	22.6	22.8	26.3	30.9	33.4	37.6	27.7	23.4
2. Переважно не довіряю	29.2	24.7	27.2	28.2	26.7	30.1	31.7	32.8	32.4	35.6	34.3	36.1	33.6	32.2
3. Важко сказати, довіряю чи ні	26.3	26.7	26.2	30.2	28.6	27.7	32.4	30.6	27.7	24.6	25.8	19.3	26.5	21.3
4. Переважно довіряю	10.0	10.0	9.2	9.8	10.6	11.4	11.5	12.4	12.4	8.0	5.7	5.9	11.4	21.9
5. Цілком довіряю	2.8	3.8	3.3	2.6	2.6	2.8	1.8	1.2	1.1	0.8	0.8	0.6	0.7	0.9
Не відповіли	3.8	0.0	0.9	0.6	0.2	0.1	0.0	0.1	0.1	0.2	0.1	0.4	0.1	0.3
Середній бал*	2.3	2.2	2.2	2.3	2.3	2.3	2.4	2.4	2.3	2.1	2.1	1.9	2.2	2.4

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховувався для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.10 Який рівень Вашої довіри прокуратурі?

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	27.7	25.4	21.2	21.7	26.9	29.9	40.8	35.7	40.6	35.0	38.1
2. Переважно не довіряю	26.5	26.9	29.3	31.4	29.5	34.8	29.3	32.1	33.9	36.6	33.6
3. Важко сказати, довіряю чи ні	33.3	32.7	37.4	35.3	32.5	27.1	22.6	27.4	18.8	22.5	18.6
4. Переважно довіряю	9.8	11.9	10.7	10.2	10.2	7.2	6.2	4.1	5.4	5.4	8.9
5. Цілком довіряю	2.4	2.8	1.4	1.3	0.8	0.8	0.9	0.7	0.8	0.3	0.3
Не відповіли	0.3	0.2	0.0	0.1	0.1	0.2	0.2	0.1	0.5	0.2	0.5
Середній бал*	2.3	2.4	2.4	2.4	2.3	2.1	2.0	2.0	1.9	2.0	2.0

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховується для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.11 Який рівень Вашої довіри судам?

	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	27.4	25.2	21.0	20.9	22.5	27.6	31.7	44.8	38.1	44.3	38.3	43.2
2. Переважно не довіряю	27.0	26.3	29.3	29.1	31.9	29.2	34.5	28.8	30.8	30.2	34.2	31.9
3. Важко сказати, довіряю чи ні	33.0	32.8	35.2	36.3	33.2	31.6	24.8	19.3	25.6	18.8	21.0	16.4
4. Переважно довіряю	9.6	12.5	12.6	12.0	10.5	10.4	7.5	5.7	4.6	5.5	6.0	7.5
5. Цілком довіряю	2.6	3.1	1.6	1.7	1.7	1.2	1.1	1.3	0.7	0.7	0.4	0.4
Не відповіли	0.4	0.2	0.4	0.1	0.1	0.0	0.4	0.2	0.3	0.5	0.1	0.6
Середній бал*	2.3	2.4	2.4	2.4	2.4	2.3	2.1	1.9	2.0	1.9	2.0	1.9

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховується для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.12 Який рівень Вашої довіри Президентові?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	<i>Л.Кравчук</i>															
	<i>П.Кучма</i>															
	<i>В.Ющенко</i>															
	<i>В. Янукович</i>															
	<i>П.Порошенко</i>															
1. Зовсім не довіряю	32.2	29.4	38.5	24.4	34.5	30.2	8.3	19.9	23.3	14.6	31.7	38.5	19.2	30.1	33.8	42.9
2. Переважно не довіряю	20.6	16.5	22.3	18.7	24.7	27.9	11.4	21.1	26.5	18.3	29.8	28.4	15.6	25.2	33.8	31.1
3. Важко сказати, довіряю чи ні	27.1	30.7	28.7	29.6	27.4	26.7	30.9	29.4	26.8	36.3	22.5	22.1	31.3	26.6	21.8	14.4
4. Переважно довіряю	11.6	16.3	7.0	20.3	10.2	12.6	32.7	23.9	19.7	24.5	13.2	8.7	28.5	16.5	9.8	10.4
5. Цілком довіряю	4.5	7.1	2.7	6.6	2.9	2.4	16.5	5.6	3.6	6.3	2.6	2.2	5.4	1.1	0.8	0.8
Не відповіли	3.9	0.0	0.8	0.4	0.3	0.2	0.1	0.1	0.2	0.1	0.2	0.2	0.1	0.4	0.0	0.4
Середній бал*	2.3	2.6	2.1	2.7	2.2	2.3	3.4	2.7	2.5	2.9	2.2	2.1	2.8	2.3	2.1	1.9

* *Середній бал розраховувався для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховувався для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.*

д6.13 Який рівень Вашої довіри Верховній Раді?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	29.1	39.7	38.3	36.8	34.3	28.9	18.7	25.0	22.3	35.7	44.3	35.0	35.6	38.6	50.1
2. Переважно не довіряю	22.1	22.3	26.7	25.2	30.8	34.2	30.9	33.9	28.1	35.5	32.3	30.2	34.0	38.1	33.4
3. Важко сказати, довіряю чи ні	35.2	29.3	26.8	30.3	27.4	27.7	35.3	28.7	35.3	21.4	18.6	26.0	21.6	17.6	10.8
4. Переважно довіряю	7.4	6.7	5.7	5.7	6.1	7.9	13.6	11.0	12.8	6.6	3.8	7.7	8.0	5.3	5.1
5. Цілком довіряю	2.3	2.0	1.6	1.4	1.3	1.2	1.6	1.2	1.4	0.7	0.8	0.9	0.3	0.4	0.2
Не відповіли	3.8	0.0	0.8	0.6	0.2	0.2	0.0	0.2	0.1	0.1	0.2	0.1	0.5	0.0	0.4
Середній бал*	2.3	2.1	2.1	2.1	2.1	2.2	2.5	2.3	2.4	2.0	1.8	2.1	2.0	1.9	1.7

* *Середній бал розраховувався для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховувався для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.*

д6.14 Який рівень Вашої довіри Уряду?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	28.2	32.1	36.2	27.1	30.1	25.6	18.8	25.6	18.8	33.8	42.3	28.5	38.1	38.6	47.8
2. Переважно не довіряю	22.6	22.2	25.4	22.3	28.7	32.1	29.2	28.1	24.7	33.7	29.7	24.6	30.5	37.6	32.5
3. Важко сказати, довіряю чи ні	33.8	32.8	29.9	36.2	31.4	30.9	36.4	27.7	36.7	22.4	19.4	29.4	22.2	17.0	12.2
4. Переважно довіряю	8.6	9.4	6.0	11.2	8.1	9.6	13.6	15.4	17.2	8.6	7.2	15.4	8.3	6.2	6.7
5. Цілком довіряю	2.8	3.6	1.6	2.5	1.5	1.6	2.1	3.1	2.4	1.3	0.9	1.8	0.4	0.3	0.4
Не відповіли	4.0	0.0	0.9	0.6	0.3	0.3	0.1	0.2	0.2	0.1	0.4	0.3	0.5	0.2	0.4
Середній бал*	2.3	2.3	2.1	2.4	2.2	2.3	2.5	2.4	2.6	2.1	1.9	2.4	2.0	1.9	1.8

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховується для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.15 Який рівень Вашої довіри місцевим органам влади?

	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	27.2	22.0	15.3	19.2	20.8	19.9	24.8	30.2	23.3	25.2	19.1	23.9
2. Переважно не довіряю	27.6	28.9	26.2	29.6	29.9	28.5	31.3	29.7	26.1	30.9	32.2	27.6
3. Важко сказати, довіряю чи ні	30.6	32.1	38.3	34.2	28.2	33.7	28.2	25.9	31.8	27.2	28.7	20.2
4. Переважно довіряю	12.3	14.8	17.8	15.4	19.4	16.8	14.5	12.2	17.2	15.3	18.8	25.5
5. Цілком довіряю	2.0	1.8	2.3	1.6	1.5	1.1	1.0	1.6	1.5	0.8	1.0	2.4
Не відповіли	0.3	0.4	0.2	0.1	0.2	0.1	0.2	0.4	0.1	0.6	0.2	0.4
Середній бал*	2.3	2.5	2.7	2.5	2.5	2.5	2.4	2.2	2.5	2.3	2.5	2.5

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховується для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.16 Який рівень Вашої довіри армії?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	11.8	15.4	15.6	12.9	12.5	10.2	10.7	11.6	12.2	13.3	18.4	14.4	14.9	11.6	14.8
2. Переважно не довіряю	12.3	11.8	14.5	12.9	12.4	15.9	16.2	17.5	16.8	20.3	23.3	13.2	15.7	15.5	15.7
3. Важко сказати, довіряю чи ні	33.9	35.7	36.5	39.1	36.1	39.0	41.5	38.1	36.8	39.7	36.2	32.7	27.9	31.0	22.8
4. Переважно довіряю	26.4	23.9	23.6	24.6	29.1	27.5	25.3	28.2	29.1	23.2	18.8	29.3	33.2	36.5	37.1
5. Цілком довіряю	11.7	13.2	8.8	9.9	9.6	7.2	6.2	4.4	5.1	3.4	2.9	10.4	7.8	5.3	8.9
Не відповіли	4.0	0.0	0.9	0.6	0.3	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.4	0.1	0.6	0.1	0.7
Середній бал*	3.2	3.1	3.0	3.1	3.1	3.1	3.0	3.0	3.0	2.8	2.6	3.1	3.0	3.1	3.1

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховується для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.17 Який рівень Вашої довіри профспілкам?

	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	23.9	20.2	14.3	18.7	19.3	20.1	19.3	21.9	26.7	24.0	20.1	22.7
2. Переважно не довіряю	18.5	21.4	22.4	21.7	23.7	23.3	27.9	26.4	22.3	26.1	25.8	20.9
3. Важко сказати, довіряю чи ні	40.0	40.8	43.7	43.9	39.9	40.5	37.7	36.2	38.6	32.5	34.1	32.2
4. Переважно довіряю	13.9	14.3	17.6	13.6	15.4	14.4	12.8	13.2	10.9	15.5	18.2	21.1
5. Цілком довіряю	3.4	2.8	1.8	2.1	1.6	1.4	1.9	1.8	1.2	1.2	1.5	2.2
Не відповіли	0.4	0.5	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.5	0.3	0.7	0.3	0.9
Середній бал*	2.5	2.6	2.7	2.6	2.6	2.5	2.5	2.5	2.4	2.4	2.6	2.6

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховується для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.18 Який рівень Вашої довіри політичним партіям?

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	41.3	34.8	36.1	34.1	28.0	22.2	28.0	28.7	32.8	36.7	40.1	39.1	36.2	40.6
2. Переважно не довіряю	22.2	27.1	27.0	27.6	31.9	31.3	32.9	31.7	36.9	31.6	31.8	35.1	39.2	34.3
3. Важко сказати, довіряю чи ні	33.3	34.0	32.7	30.6	31.2	36.6	29.4	31.8	24.2	24.6	24.2	19.9	19.7	18.2
4. Переважно довіряю	2.2	2.4	3.1	6.2	7.6	8.6	8.8	6.9	5.1	5.9	3.2	4.8	4.2	5.6
5. Цілком довіряю	1.1	0.8	0.7	1.1	0.9	1.2	0.7	0.8	0.7	0.7	0.6	0.2	0.5	0.4
Не відповіли	0.0	0.9	0.5	0.6	0.4	0.1	0.1	0.2	0.3	0.4	0.2	0.8	0.2	0.9
Середній бал*	2.0	2.1	2.1	2.1	2.2	2.4	2.2	2.2	2.0	2.0	1.9	1.9	1.9	1.9

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховується для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.22 Який рівень Вашої довіри банкам?

	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	38.5	32.2	21.0	19.3	18.2	35.3	30.2	31.0	30.5	33.7	34.1	33.8
2. Переважно не довіряю	23.6	24.0	27.5	27.3	28.7	31.8	31.4	31.0	30.3	33.0	37.8	33.3
3. Важко сказати, довіряю чи ні	28.4	28.5	32.3	33.3	31.7	22.6	25.2	24.6	28.6	20.7	18.3	18.2
4. Переважно довіряю	8.1	13.2	17.7	18.3	19.2	9.2	12.2	11.8	9.4	11.2	8.7	13.1
5. Цілком довіряю	1.3	2.0	1.3	1.6	1.8	0.8	0.7	1.1	0.7	0.6	0.4	1.1
Не відповіли	0.2	0.2	0.2	0.2	0.5	0.2	0.2	0.6	0.6	0.8	0.7	0.5
Середній бал*	2.1	2.3	2.5	2.6	2.6	2.1	2.2	2.2	2.2	2.1	2.0	2.1

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховується для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.24 Який рівень Вашої довіри благодійним фондам, громадським асоціаціям і об'єднанням?

	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	27.3	22.7	23.2	19.3	22.2	18.8	17.6	23,2	14.5	12.9	16.1
2. Переважно не довіряю	22.5	25.7	26.8	23.7	25.2	25.1	23.9	23,6	18.9	21.4	16.8
3. Важко сказати, довіряю чи ні	34.9	37.8	37.8	40.6	36.9	42.4	40.4	38,3	32.4	34.4	29.2
4. Переважно довіряю	12.2	12.0	10.3	15.0	13.7	12.4	16.3	13	28.7	28.4	31.9
5. Цілком довіряю	3.0	1.5	1.9	1.3	1.8	1.2	1.4	1,8	4.8	2.7	5.6
Не відповіли	0.1	0.2	0.0	0.1	0.1	0.1	0.4	0.1	0.6	0.2	0.4
Середній бал*	2.4	2.4	2.4	2.6	2.5	2.5	2.6	2.5	2.9	2.9	2.9

* Середній бал розраховувався для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5 – повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховувався для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.25 Який рівень Вашої довіри вченим України?

	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	5.9	6.0	6.9
2. Переважно не довіряю	8.3	9.5	7.8
3. Важко сказати, довіряю чи ні	34.1	37.1	26.8
4. Переважно довіряю	42.9	41.3	46.2
5. Цілком довіряю	8.2	6.0	11.9
Не відповіли	0.7	0.1	0.4
Середній бал*	3.4	3.3	3.5

* Середній бал розраховувався для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5- повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховувався для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

д6.26 Який рівень Вашої довіри волонтерам?

	2015	2016	2017
1. Зовсім не довіряю	7.4	5.6	8.9
2. Переважно не довіряю	10.0	12.8	11.7
3. Важко сказати, довіряю чи ні	23.4	28.2	23.4
4. Переважно довіряю	44.3	44.2	42.9
5. Цілком довіряю	14.3	9.0	12.8
Не відповіли	0.6	0.2	0.3
Середній бал*	3.5	3.4	3.4

* Середній бал розраховується для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна недовіра, а 5- повна довіра. Відповідно, чим більше середній бал (чим ближче він до 5), тим більшим є рівень довіри. Середній бал розраховується для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання.

Зведена таблиця (д6.1-д6.24). (Середній бал*: шкала 1–5 балів)

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Церкви та духовенству	3.1	3.0	3.0	3.1	3.3	3.3	3.4	3.5	3.5	3.3	3.2	3.3	3.3	3.3	3.2
Засобам масової інформації (телебачення, радіо, газети)	2.7	2.7	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	3.0	2.6	2.5	2.5	2.6
Міліції/Поліції	2.3	2.2	2.2	2.3	2.3	2.3	2.4	2.4	2.3	2.1	1.9	2.1	1.9	2.2	2.4
Прокуратурі	—	—	—	—	2.3	2.4	2.4	2.4	2.3	2.1	2.0	2.0	1.9	2.0	2.0
Судам	—	—	—	—	2.3	2.4	2.4	2.4	2.3	2.1	1.9	2.0	1.9	2.0	1.9
Президенту	2.3	2.6	2.1	2.7	2.2	2.3	2.7	2.5	2.9	2.2	2.1	2.8	2.3	2.1	1.9
Верховній Раді	2.3	2.1	2.1	2.1	2.1	2.2	2.5	2.3	2.4	2.0	1.8	2.1	2.0	1.9	1.7
Уряду	2.3	2.3	2.1	2.4	2.2	2.3	2.5	2.4	2.6	2.1	1.9	2.4	2.0	1.9	1.8
Місцевим органам влади	—	—	—	—	2.3	2.5	2.5	2.5	2.5	2.4	2.2	2.5	2.3	2.5	2.5
Армії	3.2	3.1	3.0	3.1	3.1	3.1	3.0	3.0	3.0	2.8	2.6	3.1	3.0	3.1	3.1
Профспілкам	—	—	—	—	2.5	2.6	2.6	2.6	2.5	2.5	2.5	2.4	2.4	2.6	2.6
Політичним партіям	—	2.0	2.1	2.1	2.1	2.2	2.4	2.2	2.2	2.0	2.0	1.9	1.9	1.9	1.9
Банкам	—	—	—	—	2.1	2.3	2.6	2.6	2.1	2.2	2.2	2.2	2.1	2.0	2.1
Благодійним фондам, громадським асоціаціям і об'єднанням	—	—	—	—	—	2.4	2.4	2.6	2.5	2.5	2.6	2.5	2.9	2.9	2.9
Вченим України	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.4	3.3	3.5
Волонтерам	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.5	3.4	3.4

snf1. На Вашу думку, наскільки гострим є конфлікт в Україні між бідними та багатими?

	2017
Дуже гострий конфлікт	18.3
Гострий конфлікт	28.4
Не дуже гострий конфлікт	28.2
Немає конфлікту взагалі	14.4
Важко відповісти	10.5
Не відповіли	0.2

snf2. На Вашу думку, наскільки гострим є конфлікт в Україні між керівниками і підлеглими?

	2017
Дуже гострий конфлікт	6.8
Гострий конфлікт	19.7
Не дуже гострий конфлікт	38.3
Немає конфлікту взагалі	21.5
Важко відповісти	13.4
Не відповіли	0.3

snf3. На Вашу думку, наскільки гострим є конфлікт в Україні між найманими працівниками і власниками?

	2017
Дуже гострий конфлікт	7.6
Гострий конфлікт	17.8
Не дуже гострий конфлікт	37.0
Немає конфлікту взагалі	21.2
Важко відповісти	16.2
Не відповіли	0.2

str1. Як би Ви охарактеризували рівень напруженості в суспільстві сьогодні?

	2017
1 дуже низький (ситуація спокійна)	1.8
2	2.0
3	4.9
4	6.8
5	11.4
6	12.4
7	19.4
8	18.6
9	11.1
10 край високий (ситуація критична, вибухонебезпечна)	11.6
Не відповіли	0.0

str2. Які настрої, почуття, переживання з наведеного нижче переліку найточніше описують, на Вашу думку, психологічну атмосферу в нашому суспільстві на сьогоднішній день?*

	2017
Розгубленість	21.4
Байдужість	13.8
Відчай	21.8
Тривога	37.4
Розчарування	33.9
Безвихідь	16.1
Надія	22.8
Обурення	25.9
Агресія	15.6
Страх	27.2
Незахищеність	39.5
Напруженість	31.9
Бажання змін	40.7
Інше	0.4
Нічого з переліченого	0.9
Важко відповісти	2.2
Не відповіли	0.1

* Було можливо обрати не більше 5-ти варіантів відповідей водночас.

str3. Що, на Вашу думку, найбільшою мірою впливає на зростання напруженості в суспільстві останнім часом?*

	2017
Зростання безробіття	48.1
Обмеження громадянських прав, демократичних свобод (свободи слова, друку)	13.2
Наплив мігрантів, біженців	5.8
Конфлікти між різними церквами та релігійними громадами	7.0
Інформація та коментарі, які супроводжують спілкування в соціальних мережах Інтернет	7.1
Зростання проявів радикального націоналізму	13.5
Погіршення відносин з іншими державами	15.8
Недоступність, низька якість медичного обслуговування	26.5
Бойові дії на сході України	67.8
Безкарність, свавілля чиновників	40.9
Інформація, яка поширюється через ЗМІ	9.3
Збідніння населення внаслідок зростання цін, підвищення тарифів	46.3
Поширення злочинності, пияцтва, наркоманії	17.0
Корупція, хабарництво	44.4
Загроза терористичних актів	6.2
Недовіра до влади, розчарування в її здатності щось змінити	34.0
Інше	0.4
Важко сказати	1.8
Не відповіли	0.1

* Було можливо обирати не більше 5-ти варіантів відповідей водночас.

str4. Хто, на Вашу думку, своїми діями (бездіяльністю) найбільше впливає на погіршення ситуації в нашій країні?*

	2017
Нинішні очільники держави (Президент, Уряд, Верховна рада)	74.3
Політики	51.5
Судді	20.8
Співробітники правоохоронних органів (поліції, прокуратури)	14.2
Олігархи	42.2
Криміналітет	13.8
Журналісти, блогери	3.6
Сепаратисти	16.4
Лідери країн Заходу	7.0
Міжнародні організації - МВФ, Всесвітній банк, міжнародні благодійні фонди ("Відродження", "Макартурів тощо)	13.2
Керівники Російської Федерації	27.8
Інтелегенція	1.0
Радикали	11.8
Релігійні діячі	2.1
Пасивна більшість населення	16.4
Ніхто конкретно, так складаються обставини	2.0
Інше	0.4
Важко відповісти	4.3
Не відповіли	0.1

* Було можливо обирати не більше 5-ти варіантів відповідей водночас.

str5. Що, на Вашу думку, найбільшою мірою сприятиме зниженню поточної напруженості в суспільстві?*

	2017
Викорінення корупції у владній верхівці країни (винні мають відбудувати реальне покарання)	61.8
Дії радикальних груп, які намагаються підштовхнути владу до вирішення нагальних проблем суспільства (наприклад, блокада ДНР / ЛНР, блокування роботи філій російських банків тощо)	9.7
Відставка Кабінету міністрів	14.4
Досягнення владою реального прогресу в ситуації на Донбасі (припинення військових дій, звільнення полонених, розведення воюючих сторін на найбільш безпечні позиції та ін.)	40.0
Реалізація проектів, спрямованих на покращення матеріального становища та умов життя людей (відновлення державного контролю за цінами, тарифами, підвищення зарплат та пенсій, реальні зміни у сфері медицини, освіти та ін.)	49.8
Проведення найближчим часом позачергових виборів Президента	11.6
Активна позиція людей в цілому, масові акції по всій країні, спрямовані на захист населенням своїх прав	11.2
Проведення позачергових виборів парламенту	7.4
Посилення громадського контролю за діями влади (прозорість бюджету, участь громад у підготовці та прийнятті важливих для населення рішень)	24.6
Інше	0.7
Нічого з перерахованого не сприятиме	3.2
Важко відповісти	4.1
Не вважаю ситуацію напруженою	1.7
Не відповіли	0.0

* Було можливо обирати не більше 3-х варіантів відповідей водночас.

стр6. Як Ви вважаєте, втручання в суспільне життя яких конфесій (церков) впливає на посилення напруженості в нашому суспільстві?*

	2017
Дії жодної з конфесій (церков) не створюють ніякої напруженості	32.5
Української православної церкви Київського патріархату	8.1
Української православної церкви Московського патріархату	16.2
Української Греко-Католицької Церкви	2.9
Протестантських церков (адвентистів, методистів, баптистів, п'ятидесятників тощо)	3.1
Харизматичних церков (Української християнської євангельської церкви, Посольства Божого, духовного центру "Відродження" тощо)	3.6
Свідків Іегови	5.8
Мусульманських релігійних організацій	4.7
Східних релігій (буддистів, кришнаїтів, індуїстів)	1.8
Інших конфесій/церков	0.2
Важко відповісти	36.5
Не відповіли	0.0

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

se1. Які характерні риси переважають серед більшості населення/громадян України - Демократичність-авторитарність?

	2017
Переважає перша риса	35.9
Ніяка риса не переважає	25.3
Переважає друга риса	20.4
Важко відповісти	18.2
Не відповіли	0.2

se2. Які характерні риси переважають серед більшості населення/громадян України - Духовність-матеріальність?

	2017
Переважає перша риса	20.2
Ніяка риса не переважає	15.8
Переважає друга риса	50.3
Важко відповісти	13.4
Не відповіли	0.3

se3. Які характерні риси переважають серед більшості населення/громадян України - Ініціативність-пасивність?

	2017
Переважає перша риса	20.8
Ніяка риса не переважає	22.1
Переважає друга риса	40.8
Важко відповісти	15.5
Не відповіли	0.8

se4. Які характерні риси переважають серед більшості населення/громадян України - Прагнення до новизни - консервативність?

	2017
Переважає перша риса	29.2
Ніяка риса не переважає	24.3
Переважає друга риса	27.4
Важко відповісти	18.5
Не відповіли	0.6

se5. Які характерні риси переважають серед більшості населення/громадян України - Індивідуалізм - колективізм?

	2017
Переважає перша риса	44.1
Ніяка риса не переважає	21.2
Переважає друга риса	17.9
Важко відповісти	16.4
Не відповіли	0.4

se8. Які характерні риси переважають серед більшості населення/громадян України - Раціональність - емоційність?

	2017
Переважає перша риса	26.8
Ніяка риса не переважає	23.2
Переважає друга риса	32.3
Важко відповісти	17.2
Не відповіли	0.5

df5. З ким сьогодні, на Вашу думку, головним чином, воюють українські силові структури (армія, Нацгвардія, міліція, СБУ тощо) на Донбасі?

	2015	2016	2017
З місцевим ополченням, яке діє самостійно	4.3	4.1	4.1
З місцевим ополченням та іноземними добровольцями, які діють самостійно	6.5	7.1	6.9
З місцевим ополченням, яке фінансується, озброюється та керується з Росії	15.9	18.4	18.4
З російськими найманцями (місцевими та іноземцями, які воюють за гроші), яких підтримує Росія	36.6	36.4	28.6
З регулярною російською армією	17.4	12.8	20.4
Важко відповісти	19.3	20.9	21.5
Не відповіли	0.2	0.3	0.1

дг7. Який із сценаріїв вирішення конфлікту на Сході України Ви готові прийняти?

	2015	2016	2017
Продовжувати бойові дії до повернення під контроль всіх територій на Сході України	18.3	13.9	15.2
Здійснювати економічну і територіальну блокаду невідконтрольних територій до їх повернення	22.4	17.7	20.4
Визнати за ДНР і ЛНР право на часткову незалежність, почати переговори щодо їх особливого статусу у складі України	18.8	22.3	18.6
Відокремити ДНР і ЛНР від України, відмовитися від цих територій	14.5	14.7	15.3
Інше	3.3	1.5	1.6
Важко відповісти	22.4	29.7	28.8
Не відповіли	0.3	0.2	0.1

дг8. Чи вважаєте Ви можливим повернення контролю влади України над зоною АТО?

	2015	2017
Так, Донбас буде повернено	21.4	22.9
Донбас може повернутися на умовах особливого статусу цих територій	18.0	16.7
Донбас повернеться, якщо припиниться підтримка з боку Росії	26.4	26.3
Ні, Донбас втрачений для України назавжди	13.8	15.3
Важко відповісти	20.3	18.7
Не відповіли	0.1	0.1

dг13. Як Ви гадаєте, що сьогодні відбувається в Україні?*

	2015	2017
Боротьба за незалежність країни	18.6	13.3
Громадянська війна	11.8	13.8
Внутрішньополітичний конфлікт	15.9	16.6
Боротьба зовнішньополітичних гравців на території України	28.2	26.3
Боротьба з зовнішнім ворогом (Росією)	31.4	37.7
Боротьба між олігархами	44.7	34.3
Боротьба середнього класу з людьми, що монополізували владу	16.8	4.4
Взагалі не розумію, що відбувається	12.3	13.3
Інше	0.8	0.5
Важко відповісти	5.5	6.3
Не відповіли	0.2	0.1

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

dг15. Якою має бути державна політика щодо неконтрольованих територій у Донецькій та Луганській областях?

	2015	2017
Необхідно позбутися цих територій як баласту, що заважає Україні рухатися вперед	12.4	12.0
Необхідно військовими засобами встановити контроль над цими територіями	18.9	20.7
Ці території самі повернуться під контроль українського Уряду із погрешенням на них економічної ситуації та покращеннями в Україні	38.0	33.6
Інше	1.9	1.7
Важко відповісти	28.1	31.9
Не відповіли	0.6	0.1

st1m. Скажіть, що з перерахованого нижче відбувалося з Вами і членами Вашої сім'ї протягом останніх трьох років?*

	2017
Втратили весь або частину бізнесу через події на сході країни	1.8
Втратили роботу, житло, майно, бо виїхали з зони бойових дій на сході	3.1
Отримали поранення в результаті бойових дій на сході	1.8
Втратили когось із рідних в результаті бойових дій на сході	1.2
Втратили когось із друзів в результаті бойових дій на сході	3.5
Хтось із рідних або друзів був поранений в результаті бойових дій на сході	4.3
Хтось із рідних або друзів став вимушеним переселенцем в результаті бойових дій на сході	7.2
Було розірвано стосунки з кимось з рідних або друзів через різне розуміння подій на Сході України	9.5
Нічого з переліченого не відбулося	76.8
Не відповіли	0.3

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

ff1. Якщо Ви маєте членів сім'ї, знайомих чи друзів, які виїхали з зони конфлікту на Донбасі, де вони зараз перебувають?*

	2017
Перебувають у тому ж населеному пункті чи області, де живу я	8.1
Перебувають в іншому населеному пункті чи області України (не там, де живу я)	7.5
Перебувають у Росії, Білорусі, Молдові	5.8
Перебувають в інших країнах	1.0
Вони не виїжджали, перебувають у зоні конфлікту	6.5
Не маю членів сім'ї, знайомих, друзів з зони конфлікту на Донбасі	74.1
Важко відповісти	4.8
Не відповіли	0.2

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

f2. Як Ви вважаєте, чого найбільше не вистаєє переселенцям з Донбасу, які виїхали з зони конфлікту та перебувають зараз в інших регіонах України?*

Можливості спілкуватися рідною мовою	2017
Можливості спілкуватися у новому оточенні як "свої"	3.7
Можливості підтримувати постійний контакт з їх рідними, які залишилися в зоні конфлікту	17.0
Наявності близьких знайомих у новому оточенні, яким вони довіряють, і які довіряють їм	23.7
Доступу до якісних медичних послуг	18.1
Можливості знайти постійну легальну роботу	9.4
Можливості орендувати житло	29.3
Можливості залишитися у новому місці назавжди	18.4
Можливість повернутися додому в будь-який час	8.2
Інше	33.8
Вважаю, що переселенцям всього вистаєє	0.8
Важко відповісти	14.2
Не відповіли	16.7
	0.1

* Було можливо обирати не більше 3-х варіантів відповідей водночас.

f3. Згодні Ви чи не згодні з твердженням: «Більшість переселенців з Донбасу вважають себе громадянами України з таким ж правами та обов'язками, як у решті?»

	2017
Так, згоден(на)	71.5
Важко сказати, згоден(на) чи ні	20.1
Ні, не згоден(на)	8.4
Не відповіли	0.0

f4. Згодні Ви чи не згодні з твердженням: «Я був свідком конфлікту між переселенцем та місцевим (як, наприклад, сварка у черзі або інше непорозуміння)»?

	2017
Так, згоден(на)	15.0
Важко сказати, згоден(на) чи ні	17.3
Ні, не згоден(на)	67.1
Не відповіли	0.6

Е. Міжнаціональні відносини і мова спілкування**е6. Якою мовою (мовами) Ви переважно спілкуєтеся у Вашій родині (вдома)?**

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Переважно українською	36.8	36.7	36.9	37.6	39.1	38.2	38.4	38.0	42.0	41.7	42.9	38.7	43.2	43.0	42.2	41.0
Переважно російською	29.0	32.4	33.1	33.4	36.0	33.2	34.3	39.2	36.8	34.9	35.4	37.9	31.2	25.6	32.2	28.7
І українською, і російською (залежно від обставин)	32.0	29.4	29.6	28.4	24.8	28.0	26.3	22.6	19.9	22.1	20.9	22.8	24.7	30.4	25.4	29.2
Іншою	2.0	0.7	0.4	0.5	0.2	0.5	0.9	0.3	0.8	0.9	0.3	0.6	0.7	0.6	0.1	0.6
Не відповіли	0.2	0.8	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.0	0.4	0.4	0.4	0.1	0.2	0.4	0.1	0.5

е7. Чи вважаєте Ви за необхідне надати російській мові статусу офіційної в Україні?

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ні	32.9	37.0	36.2	31.1	32.2	37.6	38.4	39.6	41.6	49.1	49.6	59.9	55.5	54.5
Важко сказати	16.1	15.3	19.3	20.0	20.0	14.0	13.0	17.0	14.8	14.2	18.1	13.2	14.1	14.9
Так	50.9	47.6	44.0	48.6	47.5	48.4	48.6	43.3	43.4	36.5	32.2	25.4	30.3	29.9
Не відповіли	0.0	0.1	0.5	0.3	0.3	0.0	0.0	0.1	0.2	0.2	0.1	59.9	0.1	0.7

спг4. Чи можливі у сучасній Україні конфлікти між деякими етнічними групами?

Так, можливі	2017
Ні, неможливі	41.4
Важко відповісти	32.3
Не відповіли	25.7
	0.6

Ф. Соціальне самопочуття і суспільні настрої

f1. Уявіть собі, що на сходинках деякої «драбинки» розташовані люди з різним становищем у суспільстві: на найнижчій — ті, хто має найнижче становище, а на найвищій — ті, хто має найвище становище. На яку з цих сходинок Ви поставили б себе?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 Найнижче становище	19.4	22.6	23.9	21.6	17.2	14.3	8.3	7.7	7.1	5.9	7.1	5.8	5.2	6.4	6.8
2	25.3	22.2	28.1	26.9	24.0	20.4	14.3	13.4	15.8	16.6	16.6	13.2	14.7	19.6	18.4
3	32.3	33.0	32.7	31.5	31.8	33.2	36.1	31.9	33.7	36.2	37.0	32.4	31.1	32.2	31.1
4	18.6	18.1	13.2	16.6	21.6	23.9	29.3	29.4	28.1	28.4	27.3	33.2	31.4	26.9	28.7
5	2.2	2.6	1.2	2.4	4.2	6.7	10.0	14.3	11.9	10.8	9.6	11.5	13.5	11.7	12.0
6	0.4	0.5	0.4	0.4	0.3	0.8	1.0	2.4	2.6	1.2	1.7	2.9	2.9	2.2	2.3
7 Найвище становище	0.4	0.5	0.5	0.7	0.5	0.7	0.9	0.9	0.8	0.8	0.6	0.8	1.1	0.9	0.7
Не відповіли	1.4	0.7	0.0	0.0	0.3	0.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0

f2. Якою мірою Ви в цілому задоволені своїм становищем у суспільстві на теперішній час?

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Скоріше не задоволений	50.5	62.4	63.4	77.5	69.4	63.2	58.2	49.0	46.6	46.8	51.1	50.5	42.2	53.1	54.1	55.6
Важко сказати, задоволений чи ні	33.0	24.8	25.3	15.2	22.1	23.7	26.4	30.6	31.6	31.4	29.5	31.3	34.0	24.6	23.2	19.9
Скоріше задоволений	16.0	12.6	11.3	7.0	8.5	12.2	15.4	20.2	21.5	21.6	19.2	18.2	23.4	22.0	22.5	24.2
Не відповіли	0.4	0.3	0.0	0.3	0.0	0.8	0.0	0.3	0.2	0.2	0.3	0.1	0.3	0.2	0.2	0.3

f3. Ким Ви себе передусім вважаєте?

	1992	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Мешканцем села, району чи міста, в якому Ви живете	24.0	31.3	31.6	30.5	27.7	24.5	27.2	29.8	28.6	16.1	22.9	22.0	24.7
Мешканцем регіону (області чи кількох областей), де Ви живете	6.8	6.9	5.9	6.7	6.6	9.3	6.6	7.6	7.8	8.0	6.4	6.9	6.3
Громадянином України	45.6	41.0	41.0	44.2	51.6	51.7	51.2	48.4	50.6	64.4	57.3	60.0	56.9
Представником свого етносу, нації	—	—	3.0	3.1	1.8	2.6	3.1	1.8	2.0	2.1	3.1	2.9	3.5
Громадянином колишнього Радянського Союзу	12.7	12.2	12.7	10.7	7.3	9.0	6.9	8.4	6.6	5.4	3.9	3.9	3.2
Громадянином Європи	3.8	2.8	0.7	0.7	1.3	0.4	0.9	1.2	1.2	1.1	1.3	1.0	1.4
Громадянином світу	6.4	5.6	2.7	2.4	2.9	1.7	3.1	2.4	2.4	2.1	4.2	2.6	3.3
Інше	—	—	1.6	1.4	0.7	0.6	0.8	0.3	0.6	0.5	0.6	0.5	0.5
Не відповіли	0.6	0.2	0.8	0.2	0.1	0.1	0.3	0.1	0.2	0.3	0.4	0.2	0.2

f3a. Чи могли б Ви віднести себе до СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ в Україні?

	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Мабуть, так	38.9	38.0	38.0	35.1	33.5	37.9	38.8	38.5	36.8
Мабуть, ні	45.6	48.1	49.3	52.2	55.8	49.7	48.9	51.6	54.0
Важко сказати	15.4	13.8	12.6	12.6	10.6	12.2	12.2	9.6	9.1
Не відповіли	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.3	0.1

14. Як Ви вважаєте, від чого здебільшого залежить те, як складається Ваше життя?

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Здебільшого від зовнішніх обставин	20.4	28.2	31.2	38.6	28.5	24.0	19.3	18.9	17.5	16.1	16.8	17.5	16.4	15.3	18.3	19.2
Деякою мірою від мене, але більше від зовнішніх обставин	34.9	30.6	27.7	28.1	30.7	28.1	29.3	29.5	30.0	30.6	32.3	31.8	28.2	30.3	31.7	28.2
Однаковою мірою від мене і від зовнішніх обставин	25.7	21.3	22.2	18.7	23.7	25.6	28.8	31.8	31.1	31.1	30.5	29.1	30.4	31.1	31.7	33.2
Більшою мірою від мене, ніж від зовнішніх обставин	12.3	10.0	9.2	7.2	8.8	10.7	12.1	10.4	11.9	11.7	10.2	11.8	14.2	15.3	11.7	12.8
Здебільшого від мене	6.6	9.2	9.7	7.1	8.1	11.5	10.2	9.3	9.4	10.5	10.2	9.6	10.6	7.5	6.4	6.4
Не відповіли	0.2	0.8	0.0	0.4	0.3	0.2	0.3	0.1	0.1	0.1	0.0	0.3	0.1	0.4	0.2	0.2

14.a. А яку особисту відповідальність Ви несете за стан справ в цілому в Україні?

	2013	2015	2017
Повну	1.8	2.9	5.2
Часткову	15.8	30.0	28.8
Ніяку	67.0	55.8	56.8
Важко відповісти	15.2	10.8	9.0
Не відповіли	0.2	0.5	0.2

14.b. А яку особисту відповідальність Ви несете за стан справ у Вашому місті чи селі?

	2013	2015	2017
Повну	2.1	3.8	6.3
Часткову	23.7	37.8	39.1
Ніяку	57.5	46.9	45.4
Важко відповісти	16.1	10.6	8.8
Не відповіли	0.6	0.9	0.4

f5. Якою мірою Ви задоволені своїм життям загалом?

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Зовсім не задоволений	14.2	16.8	29.6	36.2	25.7	22.2	18.0	12.1	9.9	10.6	11.5	13.4	10.1	15.4	14.5	15.6
Скоріше не задоволений	31.8	31.9	32.2	34.1	35.2	34.4	34.2	31.9	30.9	29.1	31.2	32.1	27.5	32.0	36.4	34.3
Важко сказати, задоволений чи ні	28.9	27.6	21.4	16.1	21.9	25.8	24.7	26.3	22.9	25.3	26.6	24.2	27.2	18.6	16.0	17.8
Скоріше задоволений	22.6	20.5	14.9	12.0	15.7	15.6	21.4	27.4	33.5	32.5	28.3	27.6	31.4	30.7	29.0	30.3
Цілком задоволений	2.1	2.5	1.8	1.5	1.4	1.9	1.1	2.2	2.6	2.3	2.3	2.6	3.8	2.2	3.9	1.8
Не відповіли	0.5	0.6	0.0	0.1	0.0	0.2	0.6	0.1	0.1	0.2	0.1	0.2	0.0	1.2	0.2	0.2

f6. Чого з наведеного Вам не вистачає?**f6.1 ...Вміння жити в нових суспільних умовах**

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	52.6	45.5	43.2	39.7	38.3	30.5	34.9	33.2	32.1	32.2	30.9	31.1	33.5	33.1
Важко сказати, вистачає чи ні	31.8	36.9	37.0	36.6	32.7	36.4	31.2	32.8	34.9	30.3	34.2	31.1	27.5	24.7
Вистачає	12.2	10.8	14.2	17.1	24.6	27.7	28.4	28.4	27.2	31.2	30.6	31.4	34.9	37.8
Не цікавить	3.4	5.6	5.1	6.0	4.2	4.6	5.1	5.2	5.1	5.9	3.9	5.8	3.3	3.7
Не відповіли	0.0	1.2	0.5	0.7	0.2	0.8	0.4	0.4	0.8	0.4	0.4	0.6	0.8	0.7

f6.2 ...Здоров'я

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	51.8	56.8	52.0	54.9	49.0	47.3	45.8	46.5	50.1	38.8	41.1	37.8	40.0	40.7
Важко сказати, вистачає чи ні	17.4	16.5	17.9	13.9	14.1	18.4	18.5	17.1	18.1	20.0	21.4	20.5	15.1	14.6
Вистачає	29.7	25.5	28.8	29.7	36.0	33.4	34.9	35.6	31.2	40.1	36.9	40.8	43.8	43.7
Не цікавить	1.0	0.7	0.9	1.1	0.8	0.4	0.7	0.7	0.6	0.8	0.6	0.7	1.1	0.5
Не відповіли	0.0	0.5	0.3	0.4	0.1	0.4	0.1	0.1	0.1	0.3	0.1	0.3	0.1	0.5

f6.3 ...Роботи, що підходять

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	46.8	54.8	56.0	54.1	45.5	43.0	37.0	46.5	48.6	44.0	42.3	43.1	43.6	41.2
Важко сказати, вистачає чи ні	15.6	14.9	12.2	14.6	14.2	15.9	15.9	13.7	15.1	15.5	16.9	15.9	14.4	12.7
Вистачає	23.4	17.2	19.0	19.6	25.3	26.4	32.0	24.6	22.6	26.3	28.8	30.4	28.2	33.5
Не цікавить	14.2	11.7	12.4	10.7	14.9	14.2	14.7	14.9	13.4	13.9	11.9	10.2	13.6	12.0
Не відповіли	0.0	1.4	0.4	1.1	0.2	0.4	0.4	0.3	0.4	0.2	0.1	0.5	0.2	0.6

f6.4 ...Необхідного одягу

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	42.9	46.6	43.7	44.9	32.3	25.7	21.0	23.7	24.0	16.3	19.0	22.5	24.6	22.4
Важко сказати, вистачає чи ні	19.3	20.1	19.1	18.0	16.5	20.4	15.2	17.4	20.9	18.9	15.4	16.5	15.4	15.1
Вистачає	33.4	28.0	31.2	31.2	45.5	46.6	57.6	52.4	50.3	60.0	60.4	56.7	54.7	56.7
Не цікавить	4.4	4.4	5.8	5.3	5.5	6.8	5.9	6.4	4.5	4.4	5.1	3.7	5.1	5.2
Не відповіли	0.0	1.0	0.2	0.7	0.2	0.5	0.3	0.1	0.3	0.4	0.2	0.7	0.2	0.6

f6.5 ...Хорошого житла

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	34.7	39.4	35.4	42.4	36.3	36.1	34.1	35.1	38.8	35.4	32.9	33.7	37.1	34.6
Важко сказати, вистачає чи ні	15.5	18.7	17.8	16.2	15.0	17.3	14.9	15.8	19.1	17.9	18.1	16.3	14.8	14.1
Вистачає	46.7	36.7	41.9	36.0	43.4	42.7	46.3	45.6	39.1	42.6	45.0	46.1	44.3	47.8
Не цікавить	3.2	4.1	4.2	5.0	5.1	3.4	4.4	3.4	2.7	3.6	3.7	3.3	3.7	3.1
Не відповіли	0.0	1.0	0.6	0.6	0.2	0.5	0.3	0.2	0.3	0.4	0.3	0.6	0.1	0.4

f6.6 ... Сучасних економічних знань

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	48.1	44.2	42.3	46.2	46.3	38.6	38.2	38.5	39.6	35.0	37.1	39.7	38.1	40.9
Важко сказати, вистачає чи ні	20.3	24.6	22.3	23.4	20.7	24.4	21.8	22.6	26.1	26.2	27.2	23.1	21.7	20.1
Вистачає	9.7	8.6	11.4	11.6	15.4	18.2	21.2	19.0	18.1	18.7	19.8	22.7	22.6	24.5
Не цікавить	21.9	21.7	23.6	18.2	17.3	18.3	18.5	19.8	15.9	19.9	15.8	13.9	17.3	14.0
Не відповіли	0.0	0.9	0.4	0.7	0.3	0.5	0.2	0.2	0.4	0.2	0.2	0.5	0.3	0.5

f6.7 ... Упевненості в своїх силах

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	34.4	33.5	34.7	35.7	29.9	29.0	29.7	28.2	34.6	29.1	28.6	27.5	30.8	32.7
Важко сказати, вистачає чи ні	31.4	35.5	32.9	29.4	28.8	28.8	26.5	27.1	29.0	27.6	27.8	25.0	22.1	21.7
Вистачає	30.5	26.6	29.5	31.3	37.6	39.4	40.4	42.1	34.1	40.5	40.9	44.0	43.4	43.0
Не цікавить	3.7	3.4	2.5	3.0	3.3	2.3	3.1	2.6	2.1	2.6	2.6	2.8	3.4	2.1
Не відповіли	0.0	0.9	0.4	0.7	0.4	0.4	0.4	0.1	0.3	0.2	0.1	0.7	0.3	0.5

f6.8 ... Необхідної медичної допомоги

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	58.4	62.8	61.9	63.4	55.8	54.2	48.4	52.1	57.4	45.7	47.9	48.9	53.0	52.8
Важко сказати, вистачає чи ні	22.9	21.2	19.4	17.3	20.9	23.3	23.1	20.8	20.8	25.4	25.6	21.5	18.0	17.6
Вистачає	14.8	10.7	13.6	14.2	18.8	18.2	25.4	22.9	18.5	24.7	21.8	25.1	24.0	26.3
Не цікавить	3.8	4.4	4.8	4.5	4.3	3.8	2.9	3.8	2.8	3.7	4.5	3.8	4.8	2.7
Не відповіли	0.0	1.0	0.3	0.6	0.2	0.5	0.2	0.4	0.4	0.5	0.1	0.6	0.2	0.6

ф6.9 ...Модного та красивого одягу

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	44.3	48.7	44.0	44.8	41.3	35.2	32.3	35.6	36.3	29.6	28.0	33.5	34.8	35.1
Важко сказати, вистачає чи ні	17.9	14.7	15.8	17.3	13.9	19.2	18.3	16.7	18.3	20.2	20.1	18.3	15.4	16.4
Вистачає	9.9	8.3	10.2	10.8	14.9	20.1	23.4	21.4	20.6	22.1	25.9	21.9	25.6	25.1
Не цікавить	27.8	27.3	29.8	26.6	29.5	24.9	25.6	26.2	24.4	27.7	26.0	25.4	24.1	23.1
Не відповідає	0.0	0.9	0.2	0.4	0.4	0.6	0.4	0.2	0.3	0.4	0.1	0.9	0.1	0.3

ф6.10 ...Необхідних меблів

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	35.5	37.6	32.0	40.2	33.0	30.9	27.0	27.4	28.8	23.7	22.8	29.0	26.6	27.2
Важко сказати, вистачає чи ні	18.3	17.8	16.2	15.1	15.4	16.7	14.5	15.1	17.2	17.9	15.9	16.1	13.8	13.6
Вистачає	32.6	29.4	35.4	28.9	38.7	40.0	45.9	46.4	42.9	48.3	49.2	44.7	48.0	50.1
Не цікавить	13.6	14.3	16.0	15.2	12.7	11.9	12.0	10.9	10.6	9.7	11.7	9.4	11.2	8.7
Не відповідає	0.0	0.9	0.3	0.5	0.2	0.5	0.6	0.2	0.5	0.4	0.3	0.8	0.4	0.4

ф6.11 ...Сучасних політичних знань

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	35.6	33.6	28.7	31.0	34.6	27.5	27.5	24.7	29.3	28.1	27.2	30.3	27.3	32.1
Важко сказати, вистачає чи ні	23.2	26.7	24.5	25.1	22.1	25.2	23.4	23.6	25.1	24.3	27.4	24.4	20.4	19.8
Вистачає	12.1	9.4	15.4	14.6	15.4	21.3	24.4	22.4	20.2	22.1	25.0	25.4	26.0	25.0
Не цікавить	29.1	29.0	31.0	28.6	27.6	25.6	24.4	29.3	25.1	25.2	19.9	19.2	26.2	22.4
Не відповідає	0.0	1.2	0.3	0.7	0.3	0.4	0.3	0.1	0.4	0.3	0.4	0.7	0.1	0.7

ф6.12 ...Рішучості в досягненні своїх цілей

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	26.7	31.1	31.2	31.8	29.2	28.3	27.2	27.9	33.8	29.0	27.6	28.0	30.0	32.2
Важко сказати, вистачає чи ні	37.1	39.8	33.3	31.9	31.6	30.3	27.1	29.7	28.7	31.9	31.9	26.2	24.5	22.1
Вистачає	26.2	19.7	25.4	27.0	31.5	33.2	37.5	34.9	31.2	33.4	35.5	39.6	38.1	40.4
Не цікавить	10.0	8.7	10.0	8.8	7.7	7.6	7.6	7.4	5.8	5.3	4.7	5.5	7.0	4.7
Не відповіли	0.0	0.8	0.2	0.6	0.1	0.5	0.6	0.1	0.5	0.4	0.3	0.7	0.4	0.6

ф6.13 ...Юридичної допомоги для захисту своїх прав та інтересів

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	46.9	52.4	50.0	56.0	57.2	47.3	48.4	49.4	54.4	49.2	47.6	49.0	42.4	46.7
Важко сказати, вистачає чи ні	29.1	28.7	25.9	23.3	22.7	27.4	25.4	25.2	25.7	27.3	28.9	23.9	23.4	20.2
Вистачає	8.1	5.5	8.8	8.3	9.4	12.9	14.8	12.8	10.8	14.2	13.4	15.2	19.9	19.7
Не цікавить	15.9	12.6	15.0	11.8	10.5	11.8	11.0	12.2	8.4	9.1	9.7	11.4	14.1	12.8
Не відповіли	0.0	0.9	0.4	0.6	0.2	0.5	0.4	0.4	0.7	0.2	0.4	0.4	0.2	0.6

ф6.14 ...Можливості повноцінно проводити відпустку

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	68.0	63.6	65.1	59.0	52.9	53.6	58.8	60.6	58.2	55.3	62.4	62.1	61.7
Важко сказати, вистачає чи ні	13.0	12.4	12.6	13.9	19.7	17.1	14.9	15.8	16.2	18.8	13.2	11.7	12.5
Вистачає	5.1	8.1	8.7	13.9	14.9	16.8	14.8	14.1	15.6	16.9	16.1	17.3	17.3
Не цікавить	13.0	15.6	13.1	12.9	11.9	12.2	11.4	9.0	9.1	8.4	7.7	8.8	7.8
Не відповіли	0.8	0.3	0.6	0.2	0.5	0.3	0.1	0.5	0.6	0.5	0.6	0.1	0.7

ф6.15 ...Можливості мати додатковий заробіток

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	55.6	55.9	48.8	39.3	44.8	41.0	47.2	51.1	47.7	46.9	49.3	47.7	47.3
Важко сказати, вистачає чи ні	18.5	16.2	19.6	20.7	18.2	16.8	16.6	16.2	19.2	18.4	15.9	16.2	12.5
Вистачає	9.3	11.7	13.2	21.3	18.9	23.8	17.6	15.9	16.4	19.9	20.4	19.9	24.4
Не цікавить	15.2	16.1	17.7	18.6	17.5	17.9	18.4	16.3	16.3	14.5	13.5	15.9	15.0
Не відповіли	1.3	0.2	0.7	0.2	0.5	0.5	0.2	0.6	0.4	0.3	0.9	0.3	0.8

ф6.16 ...Можливості купувати найнеобхідніші продукти

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	60.6	57.8	49.6	37.4	35.7	32.2	32.4	31.8	23.3	26.6	32.0	34.3	31.9
Важко сказати, вистачає чи ні	18.2	17.2	17.5	17.8	19.4	17.5	17.8	21.5	21.4	21.4	18.8	15.2	14.1
Вистачає	19.4	22.8	29.6	41.6	42.3	47.5	47.3	44.3	52.4	50.0	46.2	47.9	51.8
Не цікавить	1.0	1.9	2.7	2.4	2.0	2.4	2.3	1.8	2.5	1.8	2.3	2.2	1.6
Не відповіли	0.8	0.3	0.6	0.7	0.6	0.4	0.2	0.6	0.3	0.2	0.8	0.4	0.6

ф6.17 ...Ініціативи і самостійності у розв'язанні життєвих проблем

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	26.3	24.5	27.8	29.0	22.7	23.6	22.4	23.9	28.7	25.7	23.2	23.6	26.0	24.9
Важко сказати, вистачає чи ні	36.7	41.4	32.7	33.7	31.7	31.7	27.2	28.3	30.6	30.6	31.3	25.2	24.5	22.3
Вистачає	30.4	28.1	33.6	32.0	40.0	40.0	45.2	43.3	36.0	38.8	41.7	46.9	45.3	48.4
Не цікавить	6.6	5.0	5.5	4.8	5.2	4.3	4.8	4.3	4.3	4.4	3.6	3.3	4.0	3.8
Не відповіли	0.0	0.9	0.3	0.6	0.4	0.4	0.4	0.2	0.4	0.6	0.2	0.9	0.2	0.6

ф6.18 ...Повноцінного дозвілля

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	53.5	53.3	51.9	51.6	44.9	41.4	44.1	45.7	47.3	46.7	42.4	49.3	53.3	49.4
Важко сказати, вистачає чи ні	22.5	24.5	19.7	22.6	22.2	23.9	21.5	22.1	21.9	23.1	23.5	19.3	14.6	17.2
Вистачає	14.9	12.8	18.3	16.2	22.6	24.4	26.3	25.2	23.1	21.6	26.4	25.3	26.8	27.2
Не цікавить	9.1	8.6	9.7	9.1	10.0	9.6	7.8	6.8	7.2	8.2	7.4	5.4	5.2	5.5
Не відповіли	0.0	0.9	0.4	0.5	0.3	0.6	0.2	0.2	0.4	0.4	0.2	0.7	0.1	0.7

ф6.19 ...Можливості працювати з повною віддачею

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	38.9	44.5	45.5	38.0	30.2	30.1	27.2	32.7	35.0	33.1	29.4	31.2	33.6	29.5
Важко сказати, вистачає чи ні	24.3	23.0	20.9	21.9	21.6	22.8	20.7	20.1	24.2	23.1	23.7	21.9	19.2	19.9
Вистачає	26.1	20.7	23.0	28.0	33.5	35.1	39.3	37.5	28.7	32.1	36.4	34.6	35.3	40.2
Не цікавить	10.6	10.8	10.2	11.5	14.2	11.5	12.5	9.5	11.7	11.2	10.2	10.9	11.8	9.8
Не відповіли	0.0	0.9	0.3	0.7	0.4	0.6	0.4	0.2	0.4	0.5	0.3	1.4	0.1	0.6

ф6.20 ...Можливості харчуватися відповідно до своїх смаків

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не вистачає	72.1	77.2	72.8	71.0	61.1	53.6	48.9	49.8	51.9	47.2	43.8	49.8	55.3	52.1
Важко сказати, вистачає чи ні	14.6	13.9	13.8	13.3	15.9	20.1	19.0	20.8	21.9	23.2	25.3	19.8	15.0	17.7
Вистачає	11.8	7.3	11.4	12.2	18.8	24.2	29.5	26.8	23.8	26.4	27.9	27.0	27.0	27.9
Не цікавить	1.6	1.0	1.8	2.8	4.0	1.8	2.2	2.4	2.1	2.8	2.7	2.7	2.6	1.8
Не відповіли	0.0	0.6	0.2	0.6	0.2	0.4	0.3	0.2	0.3	0.3	0.3	0.8	0.1	0.5

Інтегральний Індекс соціального самопочуття

	1996	1998	2000	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2011	2012	2014	2016	2017
IIC-20	35.1	33.7	34.8	34.8	37.3	36.8	38.3	39.4	38.6	38.8	37.4	39.5	38.9	39.2

ф8. Як Ви вважаєте, чого люди бояться зараз найбільше?*

	1992	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Зростання злочинності	68.0	71.0	61.5	54.9	43.2	43.1	43.2	45.5	49.3	42.5	41.3	51.3	42.8
Безробіття	60.3	86.4	73.0	67.9	64.9	54.4	80.1	79.4	78.1	60.2	70.3	72.6	60.6
Нападу зовнішнього ворога на Україну	14.2	17.9	16.4	10.5	6.6	6.7	6.9	6.8	9.5	59.6	51.8	42.7	38.3
Міжнародних конфліктів	48.9	27.7	17.9	12.8	19.2	18.5	12.7	10.7	14.3	36.0	20.1	24.9	17.4
Міжрелігійних конфліктів	—	—	8.0	6.4	8.4	7.2	6.1	5.6	8.6	12.3	7.8	11.2	8.2
Напливу біженців, переселенців і притікджих	—	—	11.0	7.4	7.8	10.1	9.2	9.8	7.4	13.9	15.1	20.4	13.2
Зупинки підприємств	13.2	16.5	39.1	35.3	34.2	29.9	43.2	35.7	36.4	36.0	38.7	37.8	33.5
Повернення до старих порядків часів застою	13.2	11.3	7.3	5.2	7.9	7.4	9.9	7.7	7.5	12.0	13.1	10.9	11.1
Голоду	50.3	71.8	51.2	45.5	33.8	31.8	34.7	37.3	29.8	33.4	39.0	38.8	32.6
Масових вуличних безпорядків	21.2	21.4	18.6	16.1	13.4	16.3	15.9	16.6	18.6	32.8	26.2	28.1	21.8
Невиплати зарплат, пенсій тощо	—	—	64.7	56.5	55.8	51.6	73.8	65.8	75.4	60.8	68.5	61.0	62.7
Зростання цін	66.4	77.2	71.3	75.2	80.8	86.0	84.2	80.6	79.6	63.0	75.4	81.0	77.1
Встановлення диктатури в країні	11.6	11.8	12.0	10.2	9.3	10.0	9.9	14.3	18.3	16.8	17.4	20.3	17.7
Розпаду України як держави	17.2	11.9	14.7	10.8	22.9	21.9	16.7	11.8	14.4	45.9	29.3	32.5	27.9
Наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС	46.5	40.3	30.4	24.9	22.3	18.1	16.3	16.7	18.6	9.2	12.2	11.9	10.6
Зараження заразливими для життя інфекціями (туберкульоз, СНІД тощо)	—	—	40.6	43.0	38.3	39.2	37.3	34.5	36.6	17.4	19.6	23.7	23.2
Холоду в квартирі	17.2	45.4	33.4	30.7	29.9	21.2	17.5	23.7	18.4	23.7	25.6	29.4	25.0
Інше	2.1	6.7	2.8	3.4	2.1	2.8	1.6	1.6	1.7	5.1	3.7	3.6	1.9
По-справжньому нічого не бояться	2.0	0.8	5.0	2.6	2.6	2.2	1.3	2.7	4.8	1.8	0.9	1.3	3.2
Не відповіли	0.3	0.1	0.1	0.1	0.4	0.2	0.0	0.1	0.1	0.2	1.2	0.1	0.1

* Було можливо обрати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

ф9. Як Ви вважаєте, яке з наведених нижче висловлювань більше відповідає ситуації, що склалася в країні?

	1998	2000	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Все не так погано, і можна жити	4.1	4.4	17.9	13.4	11.7	9.5	9.2	11.1	5.3	5.0	8.7	7.3
Жити важко, але можна терпіти	30.6	38.9	51.4	48.5	53.5	53.4	48.8	46.8	45.1	42.4	38.0	36.8
Терпіти наше тяжке становище вже неможливо	59.9	50.4	21.1	29.1	27.3	29.8	33.1	33.4	38.7	45.2	48.2	47.8
Важко сказати	5.4	6.1	9.6	8.9	7.4	7.3	8.7	8.7	10.8	6.6	5.0	7.9
Не відповіли	0.1	0.2	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2	0.1	0.2	0.8	0.1	0.2

ф10. Як Ви вважаєте, у найближчий рік наше життя більш або менш налагодиться чи ніякого покращення не відбудеться?

	1998	2000	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ніякого покращення не буде	70.3	56.2	43.8	42.7	18.3	35.2	44.0	26.1	51.3	59.4	39.9	51.7	59.0	48.4
Важко сказати	18.7	24.3	43.1	38.8	41.5	43.2	36.3	43.2	33.7	28.1	37.6	27.3	24.8	29.2
Більш-менш налагодиться	11.1	19.3	13.0	18.4	40.2	21.6	19.6	30.6	14.9	12.0	22.3	19.0	16.0	21.2
Не відповіли	0.0	0.2	0.2	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.4	0.3	2.0	0.2	1.2

ук1. Оцініть рівень Вашої згоди з твердженням: «Українець, українка - це людина, яка визнає Україну своєю країною».

	2017
1 (повністю не погоджуюсь)	4.9
2	4.1
3 (важко відповісти)	12.4
4	20.0
5 (повністю погоджуюсь)	57.9
Не відповіли	0.7
Середній бал*	4.2

* Середній бал розраховано для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна незгода, а 5 – повна згода. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближче він до 5), тим більшою є згода із запропонованим твердженням. Середній бал розраховувався для тих респондентів, які відповіли на поставлене запитання.

ик2. Оцініть рівень Вашої згоди з твердженням: «Українець, українка – це людина, яка живе на території України»

	2017
1 (повністю не погоджуюсь)	7.1
2	7.5
3 (важко відповісти)	18.9
4	21.7
5 (повністю погоджуюсь)	43.9
Не відповіли	0.9
Середній бал*	3.9

* Середній бал розраховано для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна незгода, а 5 – повна згода. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближче він до 5), тим більшою є згода із запропонованим твердженням. Середній бал розраховувався для тих респондентів, які відповіли на поставлене запитання.

ик3. Оцініть рівень Вашої згоди з твердженням: «Українець, українка – це людина, яка має українське етнічне коріння»

	2017
1 (повністю не погоджуюсь)	6.1
2	6.1
3 (важко відповісти)	17.8
4	21.8
5 (повністю погоджуюсь)	47.4
Не відповіли	0.8
Середній бал*	4.0

* Середній бал розраховано для 5-ти бальної шкали, де 1 – повна незгода, а 5 – повна згода. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближче він до 5), тим більшою є згода із запропонованим твердженням. Середній бал розраховувався для тих респондентів, які відповіли на поставлене запитання.

sp8. 3 якими з перерахованих думок Ви готові погодитися?*

	2015	2017
У засобах масової інформації має право бути представлена будь-яка думка	72.0	58.1
Будь-які релігійні течії мають право на існування в нашій країні	30.6	28.6
У суперечці може бути правильною тільки одна точка зору	15.0	15.1
До деяких націй і народів важко добре ставитися	16.6	20.2
Приїжджі повинні мати ті ж права, що і місцеві жителі	27.0	27.4
Люди нетрадиційної сексуальної орієнтації не повинні публічно виявляти свої уподобання	36.8	40.4
Не відповіли	0.8	0.3

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

sp10. Сьогодні в Україні вільно діє велика кількість релігійних організацій і груп, які не є православними. Як Ви вважаєте, прихильникам цих релігій можна і далі давати можливість вільно і відкрито сповідувати свою віру, чи ні?

	2015	2017
Можна надати всім повну свободу віросповідання, здійснення ритуалів, проповідання, побудови своїх храмів	26.4	28.6
Всі можуть і надалі сповідувати свою віру, але не публічно (не допускати побудови їх храмів, заборонити місіонерство)	22.3	20.9
Одним з цих організацій можна продовжувати діяти відкрито, а інші необхідно заборонити	20.1	18.9
Все ці організації слід заборонити	11.2	12.2
Важко сказати	20.0	19.4
Не відповіли	0.1	0.0

МА12. Якою мірою Ви особисто погоджуєтеся чи не погоджуєтеся з твердженням: «Повна свобода слова сьогодні приведе до повної дезорганізації суспільства»?

	2017
1. Повністю згоден	9.7
2. Скоріше згоден	21.3
3. Важко сказати, згоден чи ні	22.8
4. Скоріше не згоден	28.2
5. Зовсім не згоден	17.6
Не відповіли	0.4
Середній бал*	3.3

* Середній бал розраховано для 5-ч бальної шкали, де 1 – означає повну згоду, а 5 – повну незгоду. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближчим він до 5), тим більшою є незгода із запропонованим твердженням. Середній бал розраховано для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання (без врахування невідповідей).

МА13. Якою мірою Ви особисто погоджуєтеся чи не погоджуєтеся з твердженням: «Зрештою, судова система повинна захищати права конкретних людей, а не інтереси держави»?

	2017
1. Повністю згоден	38.2
2. Скоріше згоден	30.3
3. Важко сказати, згоден чи ні	19.6
4. Скоріше не згоден	7.7
5. Зовсім не згоден	3.8
Не відповіли	0.4
Середній бал*	2.1

* Середній бал розраховано для 5-ч бальної шкали, де 1 – означає повну згоду, а 5 – повну незгоду. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближчим він до 5), тим більшою є незгода із запропонованим твердженням. Середній бал розраховано для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання (без врахування невідповідей).

G. Здоров'я і соціальна підтримка

g1. Як Ви загалом оцінюєте стан свого здоров'я?

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Дуже поганий	1.9	5.8	6.5	6.1	4.3	5.4	4.4	4.5	2.4	3.1	3.2	3.1	2.5	2.8	3.6	3.2
Поганий	15.4	25.8	24.7	28.0	22.0	25.6	21.6	21.8	18.0	18.5	20.9	18.9	16.1	19.1	17.7	17.1
Задовільний	53.1	47.5	47.7	46.6	52.0	49.7	57.8	53.3	56.5	57.8	55.8	49.7	57.3	52.4	51.3	49.4
Добрий	25.5	16.5	18.8	17.2	18.3	17.5	14.4	18.1	21.1	17.8	18.6	25.3	20.9	23.0	23.6	26.1
Відмінний	3.5	4.1	2.4	2.2	2.5	1.8	1.8	2.3	1.8	2.8	1.4	2.8	3.1	2.3	3.6	3.9
Не відповіли	0.5	0.2	0.0	0.0	0.9	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.2	0.1	0.4	0.2	0.3

I. Місцеві умови

i5. Якби Ви надумали виїхати з Вашого населеного пункту, то куди?

	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
До іншої місцевості в Україні	15.3	10.4	11.3	14.8	9.8	9.9	12.6	14.4	11.2	10.7	7.9	10.0	10.3	9.8	7.9
До Росії	12.7	13.3	9.7	7.2	10.5	10.3	7.9	9.6	8.3	7.1	7.0	4.2	3.7	4.5	3.7
До інших республік колишнього СРСР	1.1	1.2	1.4	1.8	0.6	1.1	1.6	0.8	1.2	0.8	1.6	1.9	2.3	2.6	2.1
За межі колишнього СРСР	4.6	9.1	9.7	9.6	10.2	10.1	7.0	5.3	7.9	8.4	12.1	7.8	12.3	10.9	12.9
Ще не знаю куди	12.8	12.3	15.9	17.0	19.8	18.4	16.9	16.3	18.3	19.2	19.9	18.2	19.7	19.1	22.4
Ніколи і нікуди я не виїжджав би	51.3	53.7	51.9	49.6	48.6	49.9	53.4	53.5	53.0	53.3	50.6	57.6	45.9	52.7	50.8
Не відповіли	2.0	0.0	0.1	0.0	0.4	0.3	0.6	0.2	0.1	0.5	0.8	0.4	5.8	0.4	0.2

тп1. Протягом останніх 10 років, чи мали Ви досвід тривалого (від 6 місяців та довше) безперервного перебування за межами свого населеного пункту (того, де проживаєте постійно/ де вважаєте себе місцевим мешканцем)?

Так	2017
Ні	11.7
Важко відповісти	85.4
Мав (ла) такий досвід, але більше 10 років тому	1.4
Не відповіли	1.4
	0.1

тп2. Якщо так, відмітьте, де саме за межами свого населеного пункту Ви перебували?*

	2017
В іншому населеному пункті у межах своєї області	28.9
В населених пунктах іншої області України	34.6
Росії, Білорусі, Молдові	28.9
Польщі, Румунії, Угорщині, Словаччині	13.7
В інших країнах	9.0
Важко відповісти	1.9
Не відповіли	0.5

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас. Відсотки розраховано від тих, хто пролягом останніх 10 років мав досвід тривалого (від 6 місяців та довше) безперервного перебування за межами свого населеного пункту.

тп3. Виходячи з Вашого досвіду, які умови є важливими для того, щоб Ви почували себе комфортно поза межами свого населеного пункту (того, де проживаєте постійно / де вважаєте себе місцевим)?*

	2017
Можливість спілкуватися моєю рідною мовою (так, щоб мене розуміли, і щоб я розумів(ла) інших)	26.4
Можливість сприйматись у новому оточенні як "свій" (люди у натовпі не дивляться на мене, як на чужинця через те, що я виглядаю чи говорю інакше)	21.3
Можливість підтримувати постійний контакт з моїми рідними, які залишились удома (наприклад, можливість зателефонувати до них у будь-який час)	35.1
Наявність близьких знайомих у новому оточенні, яким я довіряю, і які довіряють мені (наприклад, тих, у кого я міг(могла) би позичити гроші чи кому міг(могла) би залишити свої речі)	25.6
Доступ до якісних медичних послуг	29.7
Можливість знайти постійну легальну роботу	32.3
Можливість орендувати житло	11.9
Можливість залишитись у новому місці назавжди	5.9
Можливість повернутися додому в будь-який час	20.9
Інше	0.4
Важко відповісти	3.7
Не знаю, бо не мав(ла) такого досвіду	24.7
Не відповіли	0.2

*Було можливо обирати не більше 2-х варіантів відповідей водночас.

L. Матеріальний статус сім'ї

І3. Який розмір Вашої заробітної платні (стипендії, пенсії) за останній місяць?

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
У середньому (національна валюта)	1302	637277	6500000	84	96	208	290	571	1021	1166	1421	1718	1834	2080	2421	3260
Курс НБУ на час опитування	126	15100	184000	2.05	5.22	5.32	5.30	5.05	5.05	7.93	7.99	7.99	12.96*	22.1**	25.0**	26.28**
У середньому (доларовий еквівалент)	10	42	35	41	18	39	54	113	202	147	178	215	142	94	96.8	124
Не відповідає (%)	3.3	14.4	7.4	10.1	3.9	14.2	12.6	5.6	6.6	5.9	6.8	6.7	7.6	10.7	11.4	15.6

*Використано дані щодо курсу американського долару за серпень 2014 року.

**У зв'язку з частими змінами курсу американського долара в період опитування використано найвищий показник, який має місце за цей час.

І4. Визначте матеріальний стан Вашої сім'ї загалом за останні 2–3 місяці:

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Часто не маємо грошей та харчів — інколи жebraкуємо	3.1	1.7	0.5	0.8	1.5	1.3	0.7	0.8	1.3	1.2	1.1
Не вистаєє продуктів харчування — інколи голодуємо	9.6	5.9	4.0	3.0	3.9	4.3	3.7	3.3	4.2	4.4	4.1
Вистаєє лише на продукти харчування	49.3	42.0	35.5	32.6	36.4	38.7	37.8	36.2	39.3	46.5	41.8
Вистаєє загалом на прожиття	23.5	32.4	36.2	37.9	38.1	36.7	33.3	38.4	35.4	31.4	32.6
Вистаєє на все необхідне, але нам не до заощаджень	11.6	13.9	15.7	20.7	15.9	15.4	12.1	15.9	12.3	11.4	11.2
Вистаєє на все необхідне, робимо заощадження	2.0	2.1	3.6	3.8	3.4	2.7	2.9	3.8	2.6	2.3	1.7
Живемо у повному достатку	0.3	0.6	0.3	0.4	0.2	0.2	0.2	0.6	0.3	0.4	0.6
Не відповідає	0.6	1.4	4.2	0.7	0.4	0.7	9.3	0.9	4.6	2.4	7.1

І5. Вкажіть, будь ласка, сукупний дохід на одного члена Вашої сім'ї за останній місяць.
(Складіть розмір зарплатні (без відрахувань) та всі інші грошові надходження всіх членів сім'ї, отриману суму поділіть на кількість осіб у сім'ї)

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2017
У середньому (національна валюта)	1025	544155	5707000	74	96	163	235	503	867	1085	1389	1552	1717	1882	2702
Курс НБУ на час опитування	126	15100	184000	2.05	5.22	5.32	5.30	5.05	5.05	7.93	7.99	7.99	12.95*	22.1**	26.28**
У середньому (доларовий еквівалент)	8	36	31	36	18	31	44	100	172	137	174	194	133	85	103
Не відповіли (%)	2.2	9.7	6.3	8.3	6.7	8.1	6.9	4.6	8.4	8.1	7.9	7.4	8.3	12.3	13.3

* Використано дані щодо курсу американського долара за серпень 2014 року.

** У зв'язку з частими змінами курсу американського долара в період опитування використано найвищий показник, який мав місце за цей час

І13. Як би Ви загалом оцінили матеріальне становище Вашої сім'ї?

	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2016	2017
1. Злиденне	5.6	5.3	5.9	4.2	4.4	5.7	4.7	4.6	6.3	4.0	4.6
2. Бідне	40.4	35.7	40.4	40.7	38.7	42.8	45.7	45.7	40.1	45.5	43.9
3. Середнє	52.0	57.1	52.9	53.6	56.0	50.8	48.6	48.9	52.2	48.9	50.1
4. Зможне	1.0	1.2	0.6	0.9	0.5	0.7	0.6	0.7	1.1	1.5	0.8
5. Багате	0.1	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1
Не відповіли	1.0	0.5	0.1	0.6	0.4	0.1	0.3	0.2	0.2	0.0	0.5
Середній бал*	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5

* Середній бал розраховано для 5-ч бальної шкали, де 1 – означає злиденне матеріальне становище, а 5 – багате матеріальне становище. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближчим він до 5), тим кращим є матеріальне становище. Середній бал розраховано для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання (без врахування невідповідей).

sf1. Як би Ви оцінили життя своєї сім'ї в нашій країні у різні періоди часу? – У радянські часи, до 1991 року

	2017
1 (дуже погано)	2.4
2	1.2
3	3.7
4	4.7
5	10.2
6	7.5
7	12.2
8	15.2
9	11.1
10 (дуже добре)	15.0
Важко відповісти	16.5
Не відповіли	0.3
Середній бал*	7.1

*Середній бал розраховано для наведеної 10-ти бальної шкали; чим більшим є цей середній бал, тим кращою є оцінка життя своєї сім'ї. Середнє розраховано лише для тих респондентів, які дали змістовну відповідь (без врахування тих, хто не зміг дати відповідну оцінку).

sf2. Як би Ви оцінили життя своєї сім'ї в нашій країні у різні періоди часу? – П'ять років тому

	2017
1 (дуже погано)	1.6
2	1.6
3	5.4
4	7.4
5	19.1
6	18.6
7	18.1
8	13.6
9	6.7
10 (дуже добре)	4.8
Важко відповісти	2.9
Не відповіли	0.2
Середній бал*	6.2

*Середній бал розраховано для наведеної 10-ти бальної шкали; чим більшим є цей середній бал, тим кращою є оцінка життя своєї сім'ї. Середнє розраховано лише для тих респондентів, які дали змістовну відповідь (без врахування тих, хто не зміг дати відповідну оцінку).

sf3. Як би Ви оцінили життя своєї сім'ї в нашій країні у різні періоди часу? - Сьогодні

	2017
1 (дуже погано)	14.8
2	15.3
3	18.3
4	14.1
5	14.6
6	9.2
7	6.0
8	3.6
9	1.4
10 (дуже добре)	0.9
Важко відповісти	1.6
Не відповіли	0.2
Середній бал*	3.8

*Середній бал розраховано для наведеної 10-ти бальної шкали; чим більшим є цей середній бал, тим кращою є оцінка життя своєї сім'ї. Середнє розраховано лише для тих респондентів, які дали змістовну відповідь (без врахування тих, хто не зміг дати відповідну оцінку).

sf4. Як би Ви оцінили життя своєї сім'ї в нашій країні у різні періоди часу? - Через п'ять років (на Вашу думку)

	2017
1 (дуже погано)	11.9
2	6.6
3	6.5
4	6.4
5	9.9
6	6.8
7	5.6
8	5.1
9	4.6
10 (дуже добре)	5.2
Важко відповісти	31.0
Не відповіли	0.4
<i>Середній бал*</i>	4.9

*Середній бал розраховано для наведеної 10-ти бальної шкали; чим більшим є цей середній бал, тим кращою є оцінка життя своєї сім'ї. Середнє розраховано лише для тих респондентів, які дали змістовну відповідь (без врахування тих, хто не зміг дати відповідну оцінку).

L15. Який приблизно відсоток сукупного щомісячного доходу Ваша сім'я витрачає на харчування?

	2017
У середньому (% щомісячного доходу)	48.2
Не відповіли (%)	4.0

L16. Який приблизно відсоток сукупного щомісячного доходу Ваша сім'я витрачає на оплату комунальних послуг (в опалювальний сезон)?

	2017
У середньому (% щомісячного доходу)	36.2
Не відповіли (%)	4.1

L17. Яким чином Ви оплачуєте комунальні послуги?

	2017
Оплачуємо всю нараховану суму, субсидіями не користуємось	37.8
Оплачуємо всю нараховану суму, користуємось субсидіями	45.8
Частково оплачуємо нараховану суму, субсидіями не користуємось, накопичується заборгованість	6.0
Частково оплачуємо нараховану суму, користуємось субсидіями, накопичується заборгованість	5.1
Зовсім не оплачуємо (не маємо такої можливості)	0.8
Інше	0.7
Важко відповісти	3.6
Не відповіли	0.2

dg27. Здійснення реформ призвело до зниження рівня життя людей. Як довго Ви згодні ще терпіти погіршення рівня життя?

	2015	2016	2017
Так, готовий терпіти скільки треба	7.4	4.4	6.3
Якийсь час готовий потерпіти, але недовго	34.0	28.8	33.1
Ні, не готовий, бо не вірю в успішність тих реформ	26.5	37.2	29.1
Не готовий, бо мій рівень життя вже зараз нестерпний	23.8	21.4	20.8
Важко сказати	7.4	8.1	10.5
Не відповіли	0.9	0.1	0.2

str7. Останнім часом в нашій країні відбувається помітне зниження життєвого рівня населення. Як, за Вашими спостереженнями, люди найчастіше виходять з цієї ситуації?*

	2017
Терплять і чекають, поки ситуація покращиться	44.8
Самотужки намагаються покращити своє матеріальне становище (підробітки, зміна роботи, новий бізнес тощо)	67.8
Звертаються по допомогу до родичів, друзів	33.5
Якщо іншого виходу немає, ідуть навіть в обхід закону	18.8
Звертаються до Бога (моляться, ідуть до церкви)	12.4
Намагаються об'єднатися і тиснути на владу заради вирішення проблем (петиції, гарячі лінії, судові позови тощо)	8.4
Звертаються до громадських організацій, громадських активістів, волонтерів	8.7
Виходять на протести; вимагаючи зміни влади, яка не в змозі зупинити зниження рівня життя	11.4
На мою думку помітного зниження рівня життя в нашій країні немає	1.8
Інше	1.6
Важко сказати	4.4
Не відповіли	0.0

* Було можливо обирати не більше 3-х варіантів відповіді водночас.

N. Робота і зайнятість

n1. Назвіть, будь ласка, тип Вашої зайнятості (роботи) в даний час:

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Професійний політик, керівний працівник держaparату	—	0.1	0.3	0.2	0.0	0.2	0.0	0.4	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.3	0.1	0.3
Керівник (заступник керівника) підприємства, установи, сільгоспдприємства	5.0	0.4	1.4	0.7	0.8	0.6	0.6	2.5	0.7	1.1	1.0	1.0	1.1	1.2	1.1	1.0
Службовець держaparату (посадова особа)	—	1.5	1.2	0.8	0.8	1.0	0.9	1.3	1.0	0.5	0.8	0.8	1.1	1.3	1.1	1.1
Спеціаліст технічного профілю (з вищою або середньою спеціальною освітою)	12.7	7.4	5.9	5.9	4.5	5.9	5.4	5.3	8.1	4.8	4.8	5.8	7.6	7.0	7.5	8.2
Спеціаліст у галузі науки, культури, охорони здоров'я, освіти, дошкільного виховання (з вищою або середньою спеціальною освітою)	12.3	7.4	6.7	5.5	5.0	5.0	5.3	4.8	7.2	4.9	4.7	5.1	6.4	7.8	8.2	9.3
Працівник правоохоронних органів, військовослужбовець	1.1	1.0	1.5	1.4	0.8	0.8	0.8	0.9	1.3	1.2	0.9	0.7	0.3	1.4	0.9	0.8
Підприємець у великому або середньому бізнесі	—	0.5	1.0	0.7	0.9	0.6	0.7	0.9	1.1	1.1	0.7	0.6	1.0	0.9	1.4	1.0
Займаюсь дрібним бізнесом, індивідуальним підприємництвом	—	2.5	2.6	3.5	3.8	3.3	4.2	3.0	4.3	3.7	3.3	3.5	3.7	3.6	3.8	3.7
Службовець з числа допоміжного персоналу	12.4	6.3	6.3	6.0	5.4	6.3	6.8	5.5	5.6	5.9	6.1	5.3	5.8	5.9	6.1	5.4
Кваліфікований робітник	17.4	19.3	18.3	15.2	13.8	14.7	15.6	14.7	14.4	13.8	14.3	16.9	14.8	14.2	15.7	14.1
Різнороб, підсобний робітник	8.5	4.8	5.6	6.1	6.3	5.0	4.3	5.1	4.4	7.0	6.8	8.6	6.3	4.8	4.7	6.4
Працівник сільгоспдприємства	4.6	5.2	3.5	2.6	2.3	2.1	2.5	2.3	1.6	1.9	1.6	1.4	1.5	1.5	1.2	1.1
Фермер	—	0.2	0.2	0.1	0.1	0.4	0.3	0.2	0.3	0.1	0.1	0.2	0.3	1.0	0.3	0.2
Учень, студент, курсант, аспірант тощо	—	3.5	2.9	2.9	3.4	4.5	3.5	4.7	4.6	4.8	3.7	3.2	2.5	4.7	3.9	4.5
Непрацюючий пенсіонер	—	23.1	26.7	27.5	27.0	29.0	26.9	26.3	26.4	25.4	25.9	25.2	24.7	22.2	22.5	23.2
Домогосподарка	—	6.0	4.6	5.6	5.8	4.6	4.8	5.8	5.8	6.2	6.6	6.2	5.8	6.5	6.4	6.2
Не маю постійного місця роботи, але підробляю у різних місцях залежно від обставин	—	3.0	2.9	4.3	4.5	5.0	6.0	5.2	5.1	6.3	6.6	7.6	6.7	5.8	5.3	6.4

Продовження таблиці п1.

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не працюю і не маю жодних джерел доходу	14.6	4.0	6.3	8.2	11.8	4.4	4.7	3.2	1.8	4.4	3.9	3.2	3.4	3.3	3.0	2.1
Зареєстрований безробітний	—	—	—	—	—	1.8	1.7	1.3	1.3	0.9	1.6	1.2	1.6	1.7	2.8	0.8
Інше	4.6	2.8	2.1	2.5	3.0	2.5	3.6	3.4	3.7	3.1	2.4	1.3	3.1	2.0	2.0	2.6
Важко сказати	—	—	—	—	—	1.7	1.2	1.2	1.4	2.1	2.6	1.2	1.6	1.7	1.4	1.3
Не відповіли	—	1.1	0.0	0.2	0.1	0.9	0.2	1.8	0.1	0.6	1.4	0.4	0.8	1.1	0.6	0.3

п10. Скільки разів Ви особисто виїжджали за кордон з метою тимчасової роботи?*

	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Жодного разу	91.7	89.5	89.9	91.6	90.8	87.6	87.9	87.3	91.7	92.0
1 раз	3.4	4.7	4.2	3.3	3.3	5.4	4.3	4.7	3.0	3.9
2 рази	1.7	2.2	1.5	1.4	2.1	2.2	2.6	2.6	1.7	1.5
3 рази	0.8	1.1	0.8	0.4	1.0	1.2	1.2	1.3	1.2	0.8
Більш ніж 3 рази	2.0	2.2	3.3	2.2	2.2	2.7	4.1	3.8	2.2	1.0
Не відповіли	0.3	0.3	0.3	1.1	0.6	0.9	0.1	0.2	0.2	0.8

*В опитуванні 2017 року питалося про виїзд за кордон з метою тимчасової роботи протягом останніх 12 місяців.

п11. Чи плануєте Ви у найближчий рік поїхати за кордон на тимчасові заробітки?

	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Так	6.9	5.7	6.3	6.1	6.2	6.2	5.3	7.2	7.4	9.9	10.8	12.0
Ні	92.7	94.3	93.6	93.6	93.7	92.9	94.0	91.8	92.4	89.8	88.2	87.0
Не відповіли	0.4	0.3	0.1	0.4	0.1	0.9	0.7	1.0	0.2	0.3	1.0	1.0

п12. На Вашому основному місці роботи Ви є (були)...

	2008	2010	2012	2015	2016	2017
Найманий працівник	81.5	86.1	84.4	76.2	80.9	80.7
Працюю (працював) на себе (самозайнятість)	7.5	6.3	6.8	7.8	9.5	7.9
Працюю (працював) у власному сімейному бізнесі	2.6	1.5	1.4	8.9	1.3	1.2
Важко відповісти	8.5	6	7.4	6.5	2.5	3.6
Не відповіли	6.8	6.2	6.7	6.6	5.8	6.6

п14. На Вашій основній роботі чи доводиться (доводилося) Вам керувати співробітниками і відповідати за їхню роботу?

	2008	2010	2012	2015	2016	2017
Так	23.3	19.8	17.8	23.0	22.9	19.2
Ні	63.6	69.6	72.3	68.1	68.7	70.8
Важко відповісти	5.9	3.9	3.3	3.9	1.9	3.0
Не відповіли	7.2	6.7	6.6	5.0	6.5	7.0

п18. Яка підготовка / кваліфікація необхідна для виконання Вашої роботи?

	2008	2010	2012	2015	2016	2017
Ніяка або незначна	15.2	24.7	24.5	13.0	11.3	14.1
Кілька тижнів/місяців навчання	17.9	23.3	20.4	11.5	11.4	12.1
Професійно-технічна освіта (ПТУ) або кілька років досвіду роботи	15.6	14.7	15.9	16.3	18.2	17.4
Середня спеціальна освіта (технікум, коледж)	18.4	13.3	14.7	17.3	21.5	18.4
Базова вища освіта (бакалавр)	8.5	3.3	2.2	4.9	4.7	5.6
Повна вища освіта (спеціаліст, магістр)	12.8	7.6	8.7	19.9	21.9	20.9
Науковий ступінь (кандидат наук, доктор наук)	0.3	0.4	0.2	0.8	0.5	0.6
Важко відповісти	4.8	6.4	7.0	5.4	4.3	3.9
Не відповіли	6.5	6.3	6.4	10.9	6.2	7.0

п39. Чи доводилося Вам змінювати свою професію за Ваше життя?

	2017
Ні	36.7
Так, один раз	15.6
Так, два рази	20.4
Так, три рази і більше	19.8
Не маю професії	3.8
Важко відповісти	3.2
Не відповіли	0.5

п40. Чи є у Вас досвід створення власного бізнесу, власної справи?

	2004	2017
Так, успішний	7.1	8.5
Так, неуспішний	6.7	6.8
Нема ніякого досвіду	86.2	83.9
Не відповіли	0.0	0.8

пп1. Чи знаходиться місце Вашої роботи в населеному пункті, де Ви постійно проживаєте?*

	2013	2015	2016	2017
Працюю в іншому населеному пункті в Україні	16.3	17.8	19.7	13.3
Працюю за місцем проживання	81.9	79.2	78.8	84.1
Працюю за межами України/в іншій країні	0.9	1.1	0.8	1.8
Не відповіли	0.9	1.8	0.7	0.8

* Відсотки розраховано від тих, хто працює.

пп2. В якому населеному пункті України знаходиться місце Вашої теперішньої роботи?*

	2013	2015	2016	2017
В іншому місті	64.8	72.3	80.3	74.2
В іншому сільському населеному пункті	32.1	24.6	18.7	23.3
Не відповіли	3.1	3.2	1.0	2.5

* Відсотки від тих, хто працює в іншому населеному пункті України.

К. Житло

к1. Тип житлового помешкання Вашої сім'ї?

	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2014	2017
Індивідуальний будинок	38.9	34.3	34.7	35.6	43.6	46.0	38.4	39.7	41.3
Частина індивідуального будинку	3.1	2.2	3.7	2.9	3.9	2.8	4.1	5.1	5.2
Окрема квартира	52.0	58.4	55.1	55.4	47.8	46.7	52.7	49.9	45.1
Загальна (комунальна) квартира	2.6	2.6	2.7	2.9	2.4	1.9	1.8	2.4	3.1
Гуртожиток	1.2	0.7	1.2	0.8	0.8	0.7	0.9	0.7	1.4
Будинок-інтернат для громадян похилого віку, інвалідів, монастир і т.п.	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Готель, пансіонат	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Інше приміщення	0.4	0.3	0.5	0.1	0.1	0.3	0.3	0.7	0.1
Наймане у громадян житлове приміщення	1.5	1.4	1.8	2.3	1.1	1.3	1.6	1.3	3.4
Не відповіли	0.4	0.1	0.2	0.5	0.3	0.2	0.2	0.1	0.2

к1а. На яких правових підставах Ви проживаєте в житловому приміщенні, яке Ви займаєте?

	2017
На умовах соціального найму - у житлі, що не підлягає приватизації	3.1
На умовах муніципального найму - у досі не приватизованому житлі	2.9
У статусі одноосібного власника житла після приватизації	26.1
У статусі одноосібного власника після покупки житла	9.3
У статусі одного із співвласників житла після приватизації / покупки житла	26.8
У статусі одноосібного власника після отримання житла у спадок чи внаслідок дарування	9.2
У статусі одного із співвласників після отримання житла у спадок чи внаслідок дарування	12.2
Винаймаю житло у власника за договором оренди	2.3
Винаймаю житло у власника без договору оренди	4.1
На умовах договору іпотеки/купівлі в розстрочку	0.1
Інше	3.2
Не відповіли	0.7

О. Освіта та наука

о4. Чи користуєтесь Ви Інтернетом?*

	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Не маю потреби і ніколи не користуюсь	80.7	83.0	80.7	74.4	68.2	59.8	47.1	42.7	35.1	29.0	24.1	25.6
Маю потребу, але не маю можливостей користуватися	13.0	9.1	9.3	10.7	8.8	9.8	8.4	8.3	5.6	6.7	3.7	5.2
Користуюся вдома	1.1	2.5	3.4	6.9	13.2	21.4	38.9	44.8	55.6	59.9	65.2	56.7
Користуюся на роботі	2.6	3.3	4.0	5.3	10.5	9.5	11.8	10.7	15.7	14.8	21.6	16.1
Користуюся в інтернет-кафе, комп'ютерному клубі тощо	1.5	2.9	3.7	3.8	2.8	4.7	2.3	1.9	2.4	3.7	3.7	2.3
Користуюсь з мобільного пристрою (мобільний телефон, смартфон, планшет тощо)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19.6	28.6
Не відповіли	2.5	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.4	0.3	0.2	0.0	0.0

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

sp7m. Яку активність Ви проявляєте в мережі Інтернет?*

Читаю інформацію на сайтах різноманітних державних і недержавних організації	2017
Відстежую новини суспільно-політичного життя	27.0
Читаю блоги, сторінки політиків, громадських діячів	28.6
Звертаюсь до офіційних установ, організації для розв'язання особистих або громадських проблем	9.4
Звертаюсь до громадських, міжнародних організації	2.4
Висловлюю свої думки, пропозиції, зауваження в блогах політиків, громадських діячів, на сайтах державних установ, партій тощо	1.1
Залишаю коментарі на публікації з соціальних, суспільно-політичних питань	3.1
Обговорюю на форумах, конференціях, в соціальних мережах актуальні питання соціально-політичного, громадського життя	4.9
Підтримую соціальні заходи, ініційовані користувачами в мережі (як-то, допомога солдатам АТО, переселенцям, хворим, протестні акції проти незаконної забудови тощо)	3.7
Сам ініціюю через Інтернет певні соціальні заходи та дії	4.9
Отримую електронні державні послуги (е-реєстрація, е-довідка, е-черга тощо)	1.6
Підтримую або ініціюю електронні петиції, звернення до органів державної влади, місцевого самоврядування тощо (е-петиції, е-звернення, е-скарги тощо)	3.4
Надсилаю електронні запити щодо отримання публічної інформації, створеної суб'єктами владних повноважень (е-запити)	3.8
Відстежую інформацію щодо звітності за прибутками та видатками чиновників, прозорості фінансових операцій чиновників, звітів їх діяльності на посаді (е-декларації, е-звіти)	1.3
Відстежую інформацію про результати проходження різноманітних конкурсних проєктів, тендерів на закупівлю товарів або послуг державними установами, витрачання бюджетних коштів (е-бюджет, е-тендери, е-закупівлі система ProZorro)	2.7
Інше	1.6
Нічого з переліченого не роблю	1.8
Не користуюсь Інтернетом	22.9
Не відповіли	30.8
	0.4

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповіді водночас.

sm1. Скажіть, якими соціальними мережами в Інтернеті Ви користуєтесь?*

Вконтакті	25.8
Однокласники	21.7
Facebook	35.7
Google+	17.4
Twitter	5.2
Instagram (Інстаграм)	10.7
LinkedIn (Лінкедін)	0.9
Інше	0.9
Не користуюсь соціальними мережами	41.4
Важко відповісти/ відмова від відповіді	1.1
Не відповіли	0.0

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

sm2. Для чого Ви зазвичай використовуєте соціальні мережі?*

Ділюся новинами зі свого життя	2017
Відслідковую стрічку новин інформаційних ресурсів	42.7
Ділюсь посиланнями на новини та інформацію, яку вважаю цікавою	42.3
Граю в ігри, пропонувані в соціальній мережі	30.5
Відслідковую стрічку подій своїх друзів, знайомих	21.6
Спілкуюсь з друзями, близькими	45.4
Стежу за подіями в житті зірок	65.5
Ділюсь інформацією про нові фільми, книги, виставки	12.6
Ділюсь розважальним контентом, фото, відео	17.1
Відслідковую стрічку подій популярних блогерів / політиків	21.0
Беру участь у публічних обговореннях актуальних, резонансних подій	8.7
Інше	4.8
Важко відповісти	1.3
Не відповіли	2.1
	0.2

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас. Відсотки розраховано від тих респондентів, які в попередньому запитанні відмітили, що користуються соціальними мережами.

z4. На Вашу думку, на чій рекомендації, насамперед, має спиратися влада при розробці програми розвитку України?

	2014	2016	2017
Політиків та державних діячів України	20.3	25.7	10.4
Представників бізнесу та керівників підприємств	24.1	21.4	13.6
Вітчизняних вчених	35.4	33.2	21.0
Закордонних експертів	24.2	25.1	8.5
Громадських організацій України	19.1	16.8	13.3
Представників церков, релігійних авторитетів	-	-	1.8
Інших	2.0	1.1	1.9
Важко відповісти	25.9	22.8	29.1
Не відповіли	0.3	0.2	0.4

sc14. Як Ви думаєте, якою мірою вітчизняна наука сьогодні сприяє позитивним змінам у житті нашої країни?

	2017
Сприяє значною мірою	12.6
Сприяє незначною мірою	25.5
Важко сказати, сприяє чи ні	30.2
Майже не сприяє	22.1
Не сприяє	9.6
Не відповіли	0.0

sc15. Який престиж, на Ваш погляд, має в українському суспільстві професія вченого?

	2017
Дуже низький	13.6
Низький	25.9
Середній	31.8
Високий	12.6
Дуже високий	5.1
Важко відповісти	11.0
Не відповіли	0.0

sc16. Якщо б близька Вам людина вирішила стати вченим, Ви б схвалили такий вибір?

	2014	2017
В жодному разі	1.4	3.8
Скоріше ні	5.1	13.6
Важко сказати, так чи ні	22.6	27.6
Скоріше так	37.0	36.1
Безумовно так	33.8	18.7
Не відповіли	0.1	0.2

sc17. Чим, на Ваш погляд, керуються люди, які обирають професію вченого?*

	2017
Можливістю приносити користь суспільству	37.7
Прагненням до пізнання нового	35.3
Перевагами умов праці	7.3
Переважно випадковими обставинами	5.1
Сімейними зв'язками й традиціями	13.4
Розміром зарплати	11.4
Прагненням реалізувати свої здібності	46.2
Престижністю професії	11.6
Можливістю співпраці з вченими	12.6
Прикладами видатних вчених	9.1
Інше	0.6
Важко відповісти	10.7
Не відповіли	0.2

* Було можливо обирати не більше 3-х варіантів відповідей водночас.

sc18. Яким має бути рівень залученості громадян до прийняття урядових, державних рішень з питань науки і технологій?

	2017
Громадян не потрібно залучати до прийняття рішень з цих питань, чи інформувати про це	7.1
Громадян потрібно лише інформувати з цих питань	16.0
Громадяни мають бути поінформовані, а їх думку потрібно брати до уваги	29.7
Потрібно активно залучати громадян до прийняття таких рішень	15.1
Думка громадян має обов'язково враховуватися при прийнятті таких рішень	17.5
Важко відповісти	14.4
Не відповіли	0.2

sc8m. Наскільки Ви ознайомлені з досягненнями вітчизняної науки і техніки?

	2017
Дуже добре ознайомлений	1.1
Досить добре ознайомлений	10.3
Не дуже добре ознайомлений	43.7
Зовсім не ознайомлений	36.4
Важко відповісти	8.1
Не відповіли	0.4

sc9. Звідки Ви отримуєте інформацію про досягнення науки і техніки?*

	2015	2017
Телебачення	59.8	58.3
Газети	23.3	16.4
Журнали	12.8	9.2
Книги	6.3	5.3
Радіо	12.9	9.6
Інтернет (веб-сайти, соціальні мережі та блоги)	38.6	33.5
Інше	0.7	0.4
Я не цікавлюсь цими питаннями	21.1	20.8
Важко відповісти	3.2	5.5
Не відповіли	0.3	0.1

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

sc19. Які напрями розвитку науки і техніки, на Вашу думку, мають бути головними пріоритетами для модернізації українського суспільства на даний час?*

	2017
Інноваційний розвиток економіки, реіндустріалізація	43.8
Здоров'я людини	42.7
Рациональне природокористування	18.9
Продовольча безпека	16.2
Енергетична безпека	23.1
Розбудова державності	17.4
Нанотехнології та інші наукомісткі технології	17.9
Інформаційні та комунікаційні технології	9.8
Обороздатність	19.3
Розвиток людської особистості	13.3
Інше	0.4
Важко відповісти	11.6
Не відповіли	0.1

* Було можливо обирати не більше 3-х варіантів відповідей водночас.

MA4. Де в основному знаходяться джерела інформації, з яких Ви отримуєте новини?*

	2016	2017
Україна	94.6	90.1
Росія	13.3	10.9
Інші республіки колишнього СРСР	1.6	0.8
Європа	5.7	9.1
США/Канада	2.0	2.1
Інші країни	1.5	1.4
Важко відповісти	3.3	6.1
Не відповіли	0.0	0.1

* Було можливо обирати не більше 2-х варіантів відповідей водночас.

R. Соціальні зміни

г2. Якою мірою Ви пишастесья чи не пишастесья тим, що є громадянином України?

	2002	2004	2005	2006	2008	2010	2012	2013	2015	2016	2017
1. Зовсім не пишастесья	6.6	8.9	5.2	7.1	7.5	7.2	7.9	9.2	5.0	4.9	6.0
2. Скоріше не пишастесья	11.5	15.8	9.7	12.4	11.4	11.9	14.1	15.4	8.4	10.7	10.7
3. Важко сказати	40.8	37.7	31.4	35.2	30.5	31.3	35.2	27.3	19.0	24.3	20.9
4. Скоріше пишастесья	30.8	30.0	38.3	33.2	36.6	38.3	34.9	37.8	49.7	42.0	43.6
5. Дуже пишастесья	10.1	7.7	15.3	11.9	13.9	11.1	7.7	9.5	16.9	17.9	18.8
Не відповіли	0.3	0.0	0.1	0.2	0.0	0.2	0.2	0.8	1.0	0.2	0.0
Середній бал*	3.3	3.1	3.5	3.3	3.4	3.3	3.2	3.2	3.7	3.6	3.6

* Середній бал розраховувається для 5-ти бальної шкали, де 1 – відсутність гордості за українське громадянство, а 5 – висока міра гордості. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближче він до 5), тим більшою є гордість за своє громадянство. Середній бал розраховувається для тих респондентів, які відповіли на поставлене запитання.

г3.3. Оцініть ступінь важливості особисто для вас демократичного розвитку країни.

	2002	2003	2009	2012	2014	2016	2017
1. Зовсім не важливо	2.7	2.9	2.8	4.7	1.2	2.0	4.8
2. Скоріше не важливо	5.2	4.0	6.1	8.8	6.3	3.8	10.4
3. Важко сказати, важливо чи ні	27.6	27.3	21.8	25.7	24.4	19.6	18.2
4. Скоріше важливо	35.2	36.1	36.6	36.3	44.8	31.7	41.1
5. Дуже важливо	28.9	29.3	32.4	24.1	23.0	42.7	24.8
Не відповіли	0.5	0.4	0.3	0.3	0.2	0.3	0.0
Середній бал*	3.8	3.8	3.9	3.7	3.8	4.1	3.7

* Середній бал розраховано для 5-и бальної шкали, де 1 – означало «зовсім не важливо», а 5 – «дуже важливо». Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближчим він до 5), тим більшою є міра важливості демократичного розвитку країни. Середній бал розраховано для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання (без врахування не відповідей).

г3.7. Оцініть ступінь важливості особисто для вас можливості висловлювати думки з політичних та інших питань, не побоюючись за особисту свободу.

	2002	2003	2006	2009	2012	2014	2016	2017
1. Зовсім не важливо	3.0	3.9	4.1	5.9	1.9	2.1	1.4	2.6
2. Скоріше неважливо	8.4	8.5	10.8	13.0	7.6	4.3	7.1	8.7
3. Важко сказати, важливо чи ні	19.1	18.7	22.8	23.4	25.9	20.0	14.2	15.3
4. Скоріше важливо	33.6	31.1	33.0	33.2	40.9	36.3	42.5	41.3
5. Дуже важливо	35.5	37.7	29.2	24.0	23.7	37.1	34.9	31.8
Не відповіли	0.3	0.1	0.1	0.4	0.0	0.2	0.1	0.3
Середній бал*	3.9	3.9	3.7	3.6	3.8	4.0	4.0	3.9

* Середній бал розраховано для 5-ч бальної шкали, де 1 – означає «зовсім не важливо», а 5 – «дуже важливо». Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближчим він до 5), тим більшою є міра важливості вільного висловлювання своїх думок. Середній бал розраховано для тих респондентів, які дали відповідь на поставлене запитання (без врахування не відповідей).

г5. Якою мірою Ви пристосувалися до теперішньої життєвої ситуації?

	2003	2007	2009	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Активно включився в нове життя, ринкові відносини видаються мені природним способом життєдіяльності	8.3	16.0	18.0	15.4	16.5	15.8	18.0	19.0	21.9
Перебуваю в постійному пошуку себе в теперішньому житті	30.6	32.5	33.4	26.1	34.4	27.2	33.9	30.6	35.4
Не маю бажання пристосовуватися до теперішньої ситуації, живу як доведеться, чекаю змін на краще	36.1	37.6	33.9	31.8	30.6	32.1	32.6	32.1	30.4
Важко відповісти	24.9	13.9	14.3	24.8	18.4	24.7	15.1	17.9	12.2
Не відповіли	0.1	0	0.4	1.9	0.1	0.2	0.4	0.4	0.1

г6. Які почуття, виникають у Вас, коли Ви думаєте про своє майбутнє?*

	2010	2012	2013	2015	2016	2017
Оптимізм	28.3	28.2	19.2	26.4	29.2	26.3
Байдужість	2	4.7	3.7	2.3	2.1	2.1
Радість	5.1	5.6	2.9	3.1	5.2	5.2
Безвихідність	6.2	11.4	16.5	13.3	9.8	11.6
Упевненість	14.7	10.6	8.2	7.6	11.5	10.9
Розгубленість	12.1	17.6	23.5	23.4	18.6	20.9
Задоволеність	5.4	4.4	2.9	2.1	3.7	3.3
Песимізм	4	7	9.8	8.7	7.1	9.1
Надія	58.8	51.2	35.4	40.9	45.9	46.8
Тривога	26.4	29.2	33.1	37.2	32.6	30.2
Інтерес	20.2	16.2	15.3	12.3	15.4	18.7
Страх	12.9	15	21.4	21.6	16.9	15.4
Інше	1.2	0.4	0.3	0.5	0.3	0.2
Важко відповісти	8.7	6.9	9.6	4.3	5.0	5.8
Не відповіли	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

г7. Які почуття, виникають у Вас, коли Ви думаєте про майбутнє України?*

	2005	2006	2010	2012	2013	2015	2016	2017
Оптимізм	33.8	25.5	25.1	19.7	14.1	22.8	21.9	20.6
Байдужість	2.7	2.8	2.4	4.6	4.8	2.2	1.7	2.8
Радість	11.7	4.8	3.1	1.9	1.4	1.7	2.3	2.7
Безвихідність	6.1	11.2	13.3	11.1	17.8	12.0	11.0	11.5
Упевненість	19.5	9.8	11.2	6.7	5.1	7.2	7.8	8.9
Розгубленість	10.5	16	17.1	12.6	17.1	16.6	14.0	16.5
Задоволеність	9.2	3.4	3.3	1.4	1.7	1.6	2.2	2.4
Песимізм	2.8	7.2	7.8	11.5	11.4	10.7	10.3	11.8
Надія	61.2	50.7	56.4	46.9	32.1	44.2	44.4	46.7
Тривога	24.4	34.4	29.1	34.4	30.8	40.3	37.6	34.3
Інтерес	21.5	17.0	19.7	14.1	11.9	11.4	10.0	14.1
Страх	8.1	11.0	16.4	17	22.0	21.0	22.9	16.9
Інше	0.5	0.5	1.1	0.3	0.4	0.7	0.2	0.3
Важко відповісти	7.1	6.8	7.2	8.3	10.9	4.1	5.5	5.4
Не відповіли	0.0	0.0	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

**дг3. Як Ви ставитесь до призначення на державні посади іноземців
(яким одночасно з призначенням надають українське громадянство)?**

	2015	2017
1. Цілком негативно	20.9	34.1
2. Скоріше негативно	21.0	28.2
3. Скоріше позитивно	20.6	11.7
4. Цілком позитивно	12.8	5.8
Важко сказати	12.4	8.3
Мені байдуже	12.1	11.9
Не відповілі	0.3	0.0
Середній бал*	2.3	1.9

* Середній бал розраховано для 4-ч бальної шкали, де 1 – повністю негативна оцінка, а 4 – повністю позитивна. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближче він до 4), тим позитивнішою є оцінка. Середній бал розраховано для тих респондентів, які дали змістовну відповідь (не враховано тих, хто не дав відповіді, і тих, хто відмітив «Важко сказати» і «Мені байдуже»).

пт6. Чи згодні Ви допустити вимушених переселенців з Донбасу у тих чи інших якість (від членів Вашої сім'ї до керівників України)?*

	2015	2017
Членів моєї сім'ї	22.1	26.4
Близьких друзів	31.6	40.5
Сусідів	51.1	65.0
Людей, якими я керую: моїми найманими працівниками, підлеглими, тощо	21.3	23.4
Колег по роботі, які працюють на рівних зі мною посадах	36.8	42.0
Людей, які мною керують: моїми працедавцями, начальниками, тощо	12.5	18.1
Людей, які очолюють адміністрацію населеного пункту, де я зараз проживаю	9.8	15.1
Людей, які очолюють міністерства або державні служби України	9.2	15.1
Президента України	7.7	13.8
Громадян, які голосують на виборах Президента України, Верховної Ради або місцевих органів влади	27.0	41.5
Осіб, які отримують в Україні податкові, кредитні чи інші фінансові пільги	15.2	24.3
У жодній якості не згодний їх допускати	19.6	12.8
Інше	0.9	1.0
Не відповідає	1.9	0.7

* Було можливо обрати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

пт7. Чи згодні Ви допустити вимушених переселенців з Криму у тих чи інших якостях (від членів Вашої сім'ї до керівників України)?

	2015	2017
Членів моєї сім'ї	23.8	29.7
Близьких друзів	34.5	44.2
Сусідів	54.7	67.6
Людей, якими я керую: моїми найманими працівниками, підлеглими, тощо	22.0	24.9
Колег по роботі, які працюють на рівних зі мною посадах	38.1	41.1
Людей, які мною керують: моїми працедавцями, начальниками, тощо	13.8	18.8
Людей, які очолюють адміністрацію населеного пункту, де я зараз проживаю	10.4	15.4
Людей, які очолюють міністерства або державні служби України	10.0	15.4
Президента України	8.3	14.2
Громадян, які голосують на виборах Президента України, Верховної Ради або місцевих органів влади	27.9	40.8
Осіб, які отримують в Україні податкові, кредитні чи інші фінансові пільги	14.8	24.6
У жодній якості не згодні їх допускати	17.3	11.3
Інше	1.1	0.7
Не відповіли	1.9	1.1

dg22. Як Ви оцінюєте перейменування міст, сіл, підприємств, організацій, вулиць, площ названих на честь осіб, які обіймали керівні посади в комуністичній партії та вищих органах влади та управління СРСР та УРСР

	2015	2017
1. Цілком позитивно	18.1	10.3
2. Скоріше позитивно	18.2	20.7
3. Скоріше негативно	21.8	28.1
4. Цілком негативно	33.3	28.2
Важко відповісти	8.4	12.6
Не відповіли	0.2	0.1
Середній бал*	2.8	3.1

* Середній бал розраховувався для 4-и бальної шкали, де 1 – цілкомто позитивна оцінка, а 4 – цілкомто негативна. Відповідно, чим більшим є середній бал (чим ближче він до 4), тим негативнішою є оцінка. Середній бал розраховано для тих респондентів, які дали змістовну відповідь (не враховано тих, хто не дав відповіді, і тих, хто відмігав «Важко відповісти»).

se11. На Вашу думку, які з наведених нижче процесів в Україні успішно реалізуються?*

	2017
Питання вступу України до Європейського Союзу	37.3
Реалізація ідеї приєднання України до Росії і Білорусії	1.5
Нормалізація політичної ситуації та позитивна динаміка її функціонування	3.7
Реформування державного управління	6.9
Розвиток громадянського суспільства	9.5
Ефективне функціонування економіки	4.6
Національно-культурне відродження	10.8
Інше	0.2
Жоден з цих процесів успішно не реалізується	38.7
Важко відповісти	13.0
Не відповіли	0.1

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

md1. Одним з показників розвитку суспільства є модернізація як цілеспрямована трансформація основних сфер суспільства. Яка з наведених нижче складових українського суспільства є найбільш модернізованою?*

	2017
Економічна сфера	13.3
Політична система	9.2
Ціннісно-нормативна система (автономія особистості, життя людини, особиста гідність, індивідуальна відповідальність, толерантність тощо)	11.5
Інститути громадянського суспільства (волонтерство та ін.)	17.6
Інше	0.8
Жодна зі сфер не є модернізованою	44.7
Важко відповісти	18.8
Не відповіли	0.0

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

md2. Які наведені нижче владні структури та соціальні інститути сприяють модернізації українського суспільства?*

	2017
Бізнесові осередки	11.6
Президент України	8.9
Верховна Рада України	6.2
Кабінет Міністрів України	5.1
Вітчизняні громадські організації та асоціації	18.7
Міжнародні громадські організації	18.4
Об'єднання роботодавців	9.1
Політичні партії та блоки	3.7
Національна академія наук України	7.6
Інше	0.1
Ніхто не сприяє	36.4
Важко відповісти	22.4
Не відповіли	0.0

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

md3. Що, на Вашу думку, найбільше заважає модернізації українського суспільства?*

	2017
Відсутність лідерів, здатних ініціювати/очолити цей процес	27.4
Небажання влади нести витрати (матеріальні, грошові, фінансові, часові тощо)	24.7
Небажання владних/політичних еліт докорінно змінювати українське суспільство	26.1
Слабкість волевиявлення/активності громадянського суспільства у підтримці цього процесу	7.6
Інше	0.4
Важко відповісти	13.7
Не відповіли	0.2

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

Вільний час, дозвілля

q7. Нижче наведено перелік занять людей у вільний від основної та домашньої роботи час. Відмітьте всі ті з них, якими Ви займалися періодично протягом останніх 12 місяців*

	2013	2017
Активні заняття фізкультурою і спортом (стадіон, басейн, тренажерна зала)	18.2	15.0
Турбота про зовнішній вигляд (масаж, сауна, фітнес тощо)	14.6	11.8
Рибальство, мисливство, відпочинок на природі	32.7	27.0
Відвідування кінотеатрів	12.8	13.6
Відвідування концертів, театрів	11.5	11.7
Відвідування музеїв, художніх виставок, галерей	8.8	8.1
Приймання гостей і перебування в гостях	57.0	44.3
Відвідування кафе, барів, дискотек	25.1	22.9
Відвідування ресторанів, нічних клубів	12.5	6.9
Читання газет, журналів	47.7	31.7
Читання фахової літератури	19.7	12.3
Читання художньої літератури	28.9	23.9
Перегляд телепередач	81.0	71.6
Прослуховування радіопередач	32.6	19.9
Відвідування курсів (танці, іноземна мова, психологічні тренінги тощо)	5.5	5.2
Хобі (прикладна творчість, колекціонування тощо)	11.2	12.8
Електронні комп'ютерні ігри	15.8	9.3
Користування Інтернетом	38.8	47.2
Відвідування торгівельно-розважальних центрів, непродуктових магазинів, шопінг	22.3	20.3
Прослуховування музики	39.1	31.2
Відвідування церкви (костел, молитовний дім, мечеть тощо)	32.3	22.8
Поїздка на відпочинок (курорт, подорожі)	19.4	16.8
Просто відпочинок вдома, нічого не роблячи	56.4	57.9
Інше	1.4	1.8
Важко відповісти	3.8	1.8
Не відповіли	0.4	0.1

*Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

ка1. Що вам здебільшого заважає активніше брати участь у культурному житті?*	2017
Не вистає часу, не зручний час (години, дні) культурних заходів поза домом (театр, кіно, виставки, фестивали)	34.5
Незручно добиратися до місць проведення культурних заходів (далеко, дорогі квитки на транспорт)	12.2
Мало культурних заходів у Вашому населеному пункті	17.6
Висока ціна квитків на культурні заходи	32.7
Погане самопочуття, втоменість	10.1
Мало інформації, реклами культурних заходів	5.9
Обмежений репертуар і тематика культурних заходів	4.5
Невисока якість культурних заходів	6.2
Політичні акценти змісту культурних заходів	2.9
Культурні заходи не приносять мені задоволення	2.5
Мені зручніше дивитися культурні програми по телебаченню	15.8
Полюбляю спостерігати за культурними заходами через Інтернет	5.3
Маю проблеми з доступом до Інтернет	1.1
Мені це не цікаво	11.8
Інше	1.9
Важко відповісти	7.2
Не відповіли	0.4

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

q15. Які художні фільми за жанром Вам подобається дивитися найбільше?*

	2013	2017
Мелодрама (ліричне кіно про кохання, сім'ю)	40.8	36.9
Комедія	51.7	48.9
Фантастика, фентезі	16.7	19.6
Детектив	36.6	35.2
Музичний фільм, мюзикл	7.3	7.2
Фільм жахів, містика	10.0	11.4
Бойовик, гостросюжетний фільм	22.2	23.2
Історичне кіно (про відомих особистостей чи події минулого)	36.3	28.3
Соціальна драма, кіно про проблеми життя сучасної людини	17.3	16.3
Мультфільм (анімаційний фільм)	11.6	9.9
Авторське інтелектуальне кіно (арт-хаус)	2.3	2.4
Еротичне кіно	4.4	3.3
Інше	0.6	0.8
Дивлюсь, як правило, будь-які фільми	9.9	12.2
Практично не дивлюся фільми	4.5	4.2
Важко відповісти	2.6	2.4
Не відповіли	0.4	0.2

*Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

q12. Які телепередачі Вам подобаються найбільше?*

	2013	2017
Новини	58.7	54.5
Розважальні та гумористичні програми	56.4	52.6
Концерти, виступи популярних груп, музичні кліпи	27.4	16.5
Музичні, танцювальні конкурси	39.4	31.2
Спортивні передачі, трансляції матчів, чемпіонатів тощо	25.4	18.8
Телесеріали	33.4	22.3
Розігрування призів ("Що, де, коли?", "Мій зможе", "Хата на тата" тощо)	13.8	12.6
Ток-шоу "про життя"	24.7	25.1
Ток-шоу на політичні теми	18.8	15.1
Ток-шоу з викриттями ("Битва екстрасенсів", "Детектор брехні" тощо)	25.7	22.3
Передачі/цикли передач про літературу, мистецтво, театр	4.7	4.6
Передачі/цикли передач про природу, тварин, подорожі	21.2	13.2
"Реальне телебачення" ("Ігри патріотів", "Міняю жінку", "Краса по-українськи" тощо)	17.1	18.2
Художні фільми	62.3	48.4
Кримінальна хроніка, передачі на тему злочинності, "секретні матеріали"	25.8	15.1
Інформаційно-аналітичні програми (про економіку, фінанси, нерухомість тощо)	8.9	5.7
Дитячі програми, мультфільми	11.8	7.4
Документальні фільми, біографії історичних особистостей, історичні реконструкції	17.9	13.8
Передачі на побутову тематику ("Квадратний метр", "Сад і город", "Дача" тощо)	15.7	12.8

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

Продовження таблиці q12

	2013	2017
Кулінарні шоу ("Пекельна кухня", "Смак", "Кращий кухар на селі", "Кулінарна династія" тощо)	23.2	22.3
Передачі про здоров'я, догляд за зовнішністю ("Зважені та щасливі", "Формула здоров'я", "Доброго вам здоров'яща")	21.3	12.8
Передачі про моду, свіське життя ("Модний вирок", "Свіські хроніки", життя зірок, трансляції показів мод)	15.1	10.4
Передачі для автомобілістів, трансляції авторалі тощо	11.2	7.6
Художньо-документальні передачі на морально-правові теми ("Суд присяжних", "Понять, простить", "Право на захист" тощо)	13.9	9.9
Передачі на релігійні теми ("Ранкова молитва", "Голос віруючого", "Світ православ'я" тощо)	4.9	2.1
Реклама	0.7	1.3
Інше	0.8	0.8
Важко відповісти	2.6	4.0
Не відповіли	0.1	0.4

ка2. Якою мовою Ви хотіли б дивитись (слухати) по телебаченню передачі, які Вас цікавлять?

	2017
Тільки українською	23.0
Тільки російською	12.9
І українською, і російською рівною мірою	33.3
Не має значення українською чи російською	29.1
Іншою мовою	0.3
Важко відповісти	1.3
Не відповіли	0.1

q19. Яку музику Вам подобається слухати?*

	2007	2013	2017
Авторська (бардівська) пісня	14.1	9.6	7.4
Джаз, блюз	7.0	7.3	6.9
Духовна, релігійна музика	5.7	3.1	3.7
Гітара	15.3	-	-
Електронна музика	4.7	4.4	4.5
Естрадні пісні минулих років	36.0	26.6	20.2
Класична музика	13.1	4.3	-
Симфонічна музика, опера	5.9	6.6	4.4
Реп, хіп-хоп	8.3	9.4	8.9
Рок	18.9	13.2	10.9
Романси	-	-	8.3
Циганські пісні	18.7	11.8	4.3
Російські народні пісні	12.3	8.9	5.2
Саундтреки, музика з кінофільмів	44.4	36.4	8.3
Сучасні пісні української естради	51.4	39.8	42.0
Сучасні пісні російської естради	25.9	22	30.7
Сучасні популярні пісні зарубіжної естради	30	19.3	25.6
Українські народні пісні	14.2	7.8	20.5
Шансон	27.5	27.9	21.7
Хард-рок і "метал"	3.8	2.8	3.6
Фольклор, етнічна музика	2.6	2.8	3.9
Реггі	1.3	1.2	1.4
Інше	1.2	1.2	1.4
Практично не слухаю музику	5.7	13.8	13.1
Важко відповісти	2.6	4.6	4.9
Не відповіли	0.1	0.0	0.2

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

q21. Яку художню літературу Ви читали протягом останніх 12 місяців?*

	2003	2007	2013	2017
Автобіографії, мемуари	4.8	5.5	4.2	4.1
Детективи	28.1	28.5	17.2	16.7
Історичні романи	19.9	22	13.6	13.4
Поезія	4.6	5.9	3.1	5.3
Російська класика	6.4	7.2	5.6	4.7
Романи про кохання	19.2	18.8	11.6	10.8
Еротичні романи	3.3	2.8	1.2	0.9
Документальна проза, публіцистика	7.1	3.8	3.2	4.7
Українська класика	3.7	4	3.3	5.9
Фантастика	9.6	7.1	4.9	7.1
Сучасна зарубіжна проза	8.2	4.1	2.5	6.9
Зарубіжна класика	6.0	7.3	5.3	8.2
Сучасна українська проза	1.8	2.5	2.1	5.2
Сучасна російська проза	3.4	4.2	1.7	2.7
Гумористична література, комікси	11.9	8.3	4	3.6
Фентезі, готика	-	2.8	2.2	2.6
Інше	4.8	1.6	1.2	1.3
Важко відповісти	7.1	2.7	3.9	2.8
Не читав/читала художню літературу протягом останніх 12 місяців	29.4	39.6	53.6	52.3
Не відповіли	0.4	0.2	0.5	0.3

* Було можливо обрати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

ка3. Кого, на вашу думку, варто вважати культурною людиною?*

	2017
Того, хто цікавиться культурним життям, розбирається у питаннях мистецтва, літератури, музики тощо	43.7
Регулярно відвідує театри, музеї, виставки, концерти	18.6
Емоційно сприймає твори мистецтва та гостро переживає культурні події	11.5
Порядну людину, що має стійкі моральні принципи	54.0
Виховану, тактовну людину, що поважає думки інших	51.9
Віруючу, релігійну людину	11.9
Знає іноземні мови, легко спілкується з представниками інших країн та культур	12.9
Той, кого хвилюють питання морального та духовного виховання молодого покоління	22.1
Володіє сучасними інформаційними технологіями (комп'ютером, Інтернет, мобільним телефоном)	10.7
Цікавиться національною культурою, турбується про її розвиток	25.2
Багато подорожує світом, цікавиться культурою інших народів та країн	12.1
Турботливо ставиться до природи, турбується про навколишнє середовище	23.7
Інше	0.1
Важко відповісти	7.4
Не відповіли	0.1

* Було можливо обирати будь-яку кількість варіантів відповідей водночас.

S. Демографічні дані

s1. Ваша стать:

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Чоловіча	44.1	43.9	44.3	44.1	44.4	44.2	44.1	45.2	46.1	44.8	45.5	45.5	44.3	45.3	45.2	45.1
Жіноча	55.3	55.9	55.7	55.9	55.6	55.7	55.9	54.8	53.9	55.2	54.4	54.5	55.7	54.7	54.8	54.9
Не відповіли	0.6	0.2	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

s2. Ваш вік:

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
до 30 років	28.8	21.9	21.8	21.8	21.9	21.8	21.6	22.3	21.4	21.4	19.8	18.8	19.6	21.6	21.4	21.0
30–55 років	48.1	49.2	48.8	48.0	47.8	49.1	48.9	47.4	49.0	50.5	51.0	52.1	49.6	46.7	46.6	46.8
Старші 55 років	22.6	28.3	29.4	30.3	30.3	29.1	29.5	30.0	29.5	28.1	29.2	29.1	30.8	31.6	32.0	32.2
Не відповіли	0.5	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

s3. Ваш сімейний стан:

	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ніколи не був(ла) у шлюбі	13.8	13.5	14.8	13.7	14.9	15.7	14.1	13.6	13.6	16.1	14.7	14.5
Перебуваю у зареєстрованому шлюбі	60.0	57.2	57.8	59.1	56.1	58.4	55.2	55.0	58.6	56.4	59.4	58.5
Перебуваю у фактичному, незареєстрованому шлюбі	4.9	5.8	4.3	5.4	7.3	3.3	6.8	7.3	7.5	7.3	6.2	7.8
Розлучений(на) офіційно	7.3	7.7	7.6	7.6	8.3	6.4	8.4	8.9	7.9	8.6	7.3	7.8
Розійшовся(лась), хоч офіційно не розлучений(на)	1.8	1.4	1.9	0.9	1.0	0.8	1.6	1.2	1.3	1.0	1.9	1.2
Вдівець (вдова)	11.8	13.9	13.2	12.9	12.1	14.9	13.3	12.8	10.8	9.9	10.5	10.1
Не відповіли	0.3	0.4	0.3	0.3	0.3	0.6	0.6	1.2	0.3	0.6	0.0	0.1

s4. Ваша освіта

	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Початкова, неповна середня	23.8	25.4	21.4	23.9	6.2	4.1	4.9	4.8
Середня загальна	12.9	38.3	37.6	39.2	29.2	13.9	13.1	15.6
Середня спеціальна (технікум, училище, коледж)	28.9	22.5	25.3	22.6	38.6	43.0	44.0	41.8
Перша ступінь вищої освіти (бакалавр)	18.5	2.1	2.3	1.5	4.2	6.3	7.8	6.1
Повна вища освіта (спеціаліст, магістр, аспірантура, вчений ступінь)	15.7	11.7	12.7	12.7	21.1	32.6	30.0	31.6
Не відповіли	0.2	0.0	0.7	0.2	0.7	0.2	0.2	0.1

s5. Ваша національність:

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Українець	68.9	72.3	73.2	74.8	76.1	77.4	76.6	80.4	82.1	84.7	77.7	84.1	83.8	87.9	89.6	89.0	91.3
Росіянин	24.4	22.6	22.9	22.2	21.4	19.6	19.7	17.3	16.0	12.2	18.2	13.9	13.3	10.1	8.3	9.4	7.4
Інша	5.5	4.7	3.9	3.0	2.4	2.8	3.7	2.3	1.8	3.1	3.8	1.8	2.1	1.9	1.6	1.6	1.1
Не відповіли	1.1	0.4	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.2	0.8	0.1	0.5	0.0	0.2

s6. Чи однієї національності Ваші батьки?

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2014	2015	2016	2017
Так	73.7	80.5	80.7	80.5	80.0	82.2	80.9	82.0	86.1	83.8	84.6	85.4	83.6	82.6	84.9	83.8
Ні	26.3	18.9	19.3	19.4	19.7	16.6	17.8	16.7	12.9	14.9	14.5	13.7	15.1	15.8	14.0	14.8
Не знаю	—	—	—	—	—	1.1	1.2	1.3	0.9	1.3	0.9	0.8	1.1	1.1	1.1	1.4
Не відповіли	0.5	0.7	0.0	0.1	0.3	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.2	0.4	0.0	0.0

с7. У Вашого чоловіка (дружини) та ж національність, що й у Вас?

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015	2016	2017
Така сама	53.4	59.0	57.1	58.7	58.3	62.1	60.9	63.1	64.7	66.7	69.6	72.2	69.2	70.7	70.7
Інша	23.5	21.5	19.3	21.3	19.3	17.0	13.5	11.0	10.5	10.8	8.4	8.2	7.0	8.2	7.3
Не в шлюбі	21.1	16.2	23.7	19.3	22.4	18.5	24.6	25.0	23.9	21.9	19.2	19.1	22.0	20.8	21.1
Не відповіли	2.0	3.3	0.0	0.7	0.0	2.5	0.1	0.9	0.8	0.6	2.8	0.5	1.7	0.3	0.9

с8. Ваша рідна мова:

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015	2016	2017
Українська	61.9	62.3	62.5	61.9	63.8	63.9	61.1	64.3	62.3	65.1	65.1	61.3	68.5	73.1	72.1
Російська	34.9	34.7	36.1	36.5	35.1	34.5	35.7	34.1	36.4	33.1	32.5	34.4	32.4	25.0	27.0
Інша	3.0	2.6	1.4	1.5	1.2	1.5	1.8	1.5	1.2	1.7	2.3	2.5	1.2	1.4	0.8
Не відповіли	0.3	0.4	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.2	0.0	0.1	0.1	0.0	0.2	0.1	0.1

с9. До якого віросповідання Ви себе відносите?

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015	2016	2017
Не релігійний	12.7	16.7	12.6	12.8	11.7	9.8	10.7	11.5	11.1	12.7
Православ'я	74.9	73.5	76.3	77.6	76.7	79.8	78.8	74.9	77.6	75.3
Католицизм	1.7	1.2	1.2	0.8	0.8	1.1	1.2	2.1	1.2	1.9
Греко-католицизм	7.7	5.7	7.4	6.6	7.4	7.6	7.6	7.6	7.9	7.7
Протестантизм	1.1	0.8	0.9	0.8	0.9	0.7	0.7	1.9	1.3	1.3
Іслам	0.3	0.5	0.2	0.3	1.0	0.3	–	0.5	0.1	0.1
Удаїзм	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	–	0.2
Інше	1.1	1.4	1.3	0.8	1.0	0.6	0.7	0.8	0.5	0.7
Не відповіли	0.3	0.1	0.0	0.2	0.6	0.1	0.3	0.7	0.3	0.1

s9.1. Якщо Ви є православним, то до якої православної Церкви Ви належите?*

	2016	2017
До Української Православної Церкви Київського Патріархату	37.3	35.5
До Української Православної Церкви Московського Патріархату	20.5	20.8
До Української Автокефальної Православної Церкви	1.4	1.3
До іншої православної Церкви	1.2	0.8
Відвіую храми, але не знаю, до якої саме Церкви вони відносяться	6.8	6.0
Є просто православним, не належу до жодної з Церков	28.1	30.6
Важко відповісти	4.7	4.9
Не відповіли	0.0	0.1

* Відсотки від тих респондентів, які в попередньому запитанні вказали, що вони є православними.

s10. Де Ви народилися?

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015	2016	2017
В Україні	85.6	86.1	86.9	88.8	88.9	89.3	91.7	92.0	92.1	93.3
В Росії	9.7	10.3	8.7	8.2	6.9	7.4	5.4	4.5	4.8	4.0
В іншій республіці колишнього СРСР	3.7	2.9	3.6	2.0	3.4	2.7	2.4	2.5	2.3	2.1
В іншій країні	0.8	0.7	0.7	1.0	0.8	0.6	0.4	0.9	0.6	0.5
Не відповіли	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1

s11. В якому населеному пункті пройшла переважна частина Вашого дитинства?

	1992	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015	2016	2017
У Києві	3.5	3.4	2.4	3.3	3.3	3.1	3.9	3.7	6.8	6.3	6.1
У місті з населенням понад 250 тис. осіб в Україні	19.6	19.1	20.6	20.4	21.7	21.5	21.7	21.7	17.4	20.2	21.7
У невеликому місті в Україні	29.9	25.4	25.1	21.7	24.0	24.1	22.4	26.7	30.4	31.6	26.1
У селі в Україні	36.9	44.9	42.2	44.7	43.1	42.8	44.6	41.8	40.5	37.0	41.6
За межами України, в місті	5.6	2.7	4.2	3.7	2.9	4.1	3.2	3.1	1.8	2.1	2.1
За межами України, в селі	2.9	2.8	3.8	4.2	2.9	2.9	2.5	2.1	1.6	2.1	1.2
Через часті переїзди в мене не лишилося вражень про місто/село мого дитинства	0.9	0.9	0.8	1.3	1.0	0.8	0.8	0.4	0.9	0.5	0.7
Інше	—	0.7	0.9	0.6	0.9	0.5	0.6	0.4	0.2	0.2	0.4
Не відповіли	0.8	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.5	0.2	0.3	0.0	0.1

s12. Де ви зараз проживаєте?

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Київ	5.2	5.0	5.0	5.9	5.5	5.0	5.0	5.4	5.4	5.6	5.3	5.4	7.0	7.7	7.8	7.6
Місто з населенням понад 250 тис. осіб	29.6	27.1	30.2	31.9	31.2	33.2	32.2	33.3	30.9	31.3	32.8	32.5	27.6	24.4	24.4	24.4
Невелике місто	23.7	35.0	32.3	29.9	30.8	29.6	30.1	29.5	28.0	30.5	25.6	27.7	33.8	27.8	35.9	27.7
Село	40.4	32.3	32.6	32.3	32.5	32.0	32.7	31.8	35.3	32.6	36.0	33.4	31.3	40.1	32.0	40.1
Не відповіли	1.1	0.6	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.4	0.1	0.3	0.9	0.3	0.0	0.0	0.2

s13. В якій області Ви проживаєте?

	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Вінницька	2.4	3.7	3.7	3.7	3.7	3.7	3.7	3.0	3.0	3.0	3.0	2.9	1.3	3.7	3.7	3.7
Волинська	5.7	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.4	2.4	2.4	2.4	2.3	1.4	2.3	2.3	2.3
Дніпропетровська	21.1	7.6	7.7	7.6	7.6	7.7	7.7	6.9	6.9	6.9	6.9	6.9	8.3	8.9	8.9	8.9
Донецька	6.9	10.5	10.4	10.4	10.4	10.5	10.4	9.3	9.3	9.3	9.3	9.4	10.1	6.6	6.6	6.6
Житомирська	1.2	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.2	2.9	2.9	2.9
Закарпатська	1.8	2.1	2.1	2.1	2.1	2.1	2.1	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	4.2	2.7	2.7	2.7
Запорізька	—	4.2	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.8	4.8	4.8	4.8	4.8	4.2	5.4	5.4	5.4
Івано-Франківська	—	2.5	2.7	2.7	2.7	2.7	2.7	2.8	2.8	2.8	2.8	2.8	3.2	3.1	3.1	3.1
Київська (без Києва)	4.5	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.2	3.2	3.2	3.2	3.2	4.6	5.4	5.3	5.3
Київ (місто)	5.0	5.0	5.0	5.5	5.5	5.0	5.0	5.4	5.4	5.4	5.2	5.4	7.0	7.7	7.8	7.7
Кіровоградська	6.8	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	3.5	3.5	3.5	3.5	3.6	2.8	2.3	2.3	2.3
АР Крим	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.1	5.1	5.1	5.1	5.1	—	—	—	—
Луганська	0.1	5.6	5.7	5.6	5.6	5.7	5.7	6.4	6.4	6.4	6.4	6.3	5.6	2.6	2.6	2.6
Львівська	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	4.7	4.7	4.7	4.7	4.7	5.0	5.8	5.8	5.8
Миколаївська	9.9	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	3.2	2.7	2.7	2.7
Одеська	0.1	5.1	5.1	5.1	5.1	5.1	5.1	3.8	3.9	3.8	3.8	3.8	5.4	5.5	5.5	5.5
Полтавська	0.1	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	4.2	3.4	3.4	3.4
Рівненська	—	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.1	2.5	2.6	2.5
Сумська	—	3.2	2.8	2.8	2.8	2.8	2.8	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.2	2.7	2.7	2.7
Тернопільська	5.2	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	3.1	2.4	2.4	2.4
Харківська	9.1	6.2	6.2	6.2	6.2	6.2	6.2	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	7.2	8.2	8.2	8.2
Херсонська	0.1	1.1	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	3.3	3.3	3.3	3.3	3.3	2.3	2.5	2.5	2.5
Хмельницька	—	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	4.3	3.0	3.0	3.0
Черкаська	3.6	2.9	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	3.8	2.9	2.9	2.9
Чернігівська	3.8	2.8	2.7	2.7	2.7	2.7	2.7	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4	2.3	2.6	2.6	2.6
Чернівецька	2.3	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	0.3	2.1	2.1	2.1
Не відповіли	0.3	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Переклад анотацій – *О. Максименко,*
Т. Піскунова

Підписано до друку 22.09.2017 р. Формат 60x84^{1/16}. Папір офс. № 1.
Друк офсетний. Ум.др.арк. 37,5 Зам. № . Наклад 300.

Видруковано з оригінал-макета, виготовленого в комп'ютерному комплексі
Інституту соціології НАН України. 01021, Київ-21, вул. Шовковична, 12

Надруковано ТОВ “НВП “Інтерсервіс”.
02099 м.Київ, вул. Бориспільська, 9